KATONA-DOLOG!

nokaik, akik különben az úttörőrajok parancsnokai is, a telephelyre vezetik. Bent, már a fényesre rendezett körletben kérdezem Gyöngyi István főhadnagytól, vajon kikkel volt több gondja. Az igazi katonákkal vagy az úttörőkkel?

— Az úttörők fegyelmezettek, szorgalmasak. Sajnálom, hogy a hét végén meg kell válnom tőlük. De megismerték a katonaságot, és ez volt a cél. Ha az itttartózkodás után esetleg többen is a katonai pályát választják majd, az már csak a „ráadás".

A tavalyi tábor résztvevői közül kilencen adták be a jelentkezési lapjukat katonai kollégiumba. A szentendrei Sztankovics Tibor itt volt tavaly is, ő a kilencek egyike. Felvették az erdészeti szakközépbe, de a tatai kollégiumba is. Választania kellett, Tata mellett döntött.

— Szeretem a békét, a nyugalmat — mondja Tibi —, szeretném, ha mindig békében, nyugalomban élhetnék. Nemcsak én, hanem az egész világ. Amíg fenyegetnek bennünket, addig tudnunk kell védekezni is. Ezért leszek katona.

Sinkovics Ferenc

Fotó: Karasz Lajos

ZSIBONGÓ

KRISTÁLY – BAZÁR NYERTESEK

Szerkesztőségünk értékelte a Kristály „ÉGI" Magazin rejtvénypályázatára beküldött megfejtéseket.

A Szárnyas teszt alapján fődíjat nyert: Bartha Tamás Ócsa; Vigh János Győr; Máté Gábor Budapest. A három fődíjas az MHSZ jutalmaként országjáró útra indul repülőgépen.

Jó megfejtéséért a magyar repülőszervek és a Pajtás Szerkesztősége díjait kapták: László Attila Salgótarján; Pétervári András Székesfehérvár; Gyalai László Jászkarajenő; Garamvölgyi Károly Budapest; Hoffer István Budapest; Pétervári Áron Székesfehérvár; Antal Lajos Dunaújváros; Fenyvesi Péter Szentendre; Glaetzer Zoltán Budapest; Babusa Mihály Komló.

A Légi Totó nyertesei: Bódi Tamás Budapest, Pintér Marianna Budapest, Csányi Gábor Szeged. A nyertesek a MALÉV jutalmaként ellátogatnak Ferihegyre a MALÉV szimulátorába.

Jó megfejtésükért a MALÉV ajándékát egy-egy repülőgép-posztert kap: Radó Iván Budapest, Garamvölgyi Károly Budapest, Antal Lajos Dunaújváros, Oláh István Budapest, Schilling Attila Budapest, Bihari Balázs Budapest, Ughi Nimród Hottó, Krátky Imre Budapest, Nagy János Budapest, Blaschek Tamás Budapest, Dobri Tibor Vecsés, Horváth Zsolt, Budapest, Dobri Attila Vecsés, Vincze Zoltán Vecsés, Csapó Kálmán Kecskemét, Sajtos Zoltán Budapest.

A Pajtás Bazár nyári magazinja rejtvényének fődíját, egy keleti bazárba utazást ZSOMBOK ZSOLT, MEZŐTÚR nyerte.

Helyes megfejtésükért szerkesztőségünk díját kapja: Tomka Attila Békéscsaba, Dudás Csaba Soltvadkert, Papp Gábar Szeged, ifj. Kondrák Mihály Mezőcsát, Menczel László Miskolc, Papdi Edina Szeged, Lévai Róbert Szolnok, Tengler Tamás Villány, Michalek Judit Budapest, Falucskai Antal Gyomaendrőd, Metán Attila Szeged, Fazekas Veronika Sávoly, Tanczik Balázs Göd-felső, Kerner Klára Palotabocsók, Anger Betty Miskolc, Törő Géza Budapest, Horváth Virág Budapest, Kalotai Gabriella Gyömrő, Sütő Zoltán Hódmezővásárhely, Bakó Katalin Budapest, Nikolényi Gergely Szeged, Hata Ervin Budapest, Kovács Erzsébet Budapest.

BALLAG MÁR A VASUTAS

Az idén harminchatodik alkalommal búcsúztatták Csillebércen a nyolcadik osztályt végzett úttörővasutasokat. A százötven ballagó közül huszonöten végleg a vasútnál helyezkednek el.

ÉTVÁGY-GERJESZTŐ

Az alábbi viccet „étvágygerjesztőnek" szánjuk az új Pörgetőből; a Pajtás derűs, hasznos zsebkönyvéből.

ZENEÓRÁN

– Ki tudná megmondani, hol a dobos helye a zenekarban? – kérdezi a tanárnő.

– A dob mögött – vág a szavába Laci.

CSIRIBIRI

Üzletet nyitott a gödöllői művelődési ház. A „Csiribiriben" a gyerekek sok érdekesség mellett olyan játékok közül is válogathatnak, amelyeket ipar- és népművészek terveztek.

A HÉT KÉPRIPORTJA

Huszonöt évvel ezelőtt „madárvártát" alapított Agárdon Radetzky Jenő ornitológus tanár. A diákok azóta az ő irányításával tanulmányozzák, figyelik a Velencei-tavat, a környék élővilágát.

A HÉT VENDÉGE

Molnári Sándor a CÍMEA főtitkára

— A hatvanhat demokratikus szervezetet egyesítő, több mint ötvenmillió serdülőt és gyermeket képviselő nemzetközi szövetség — köztük a Magyar Úttörők Szövetsége — is megkezdte a felkészülést a jövő év nyarán Moszkvában sorra kerülő XII. Világifjúsági Találkozóra. Most szeptemberben indul és a fesztivál napjaiban ér véget a gyermekek békestafétája. A programban szerepelnek olyan rendezvények is, mint a dal, a tánc, a költészet ünnepe. S az „Így látom a világot" rajzpályázat, amelynek kiállítását a VIT résztvevői is láthatják.

XII. VILÁGIFJÚSÁGI -ÉS DIÁKTALÁLKOZÓ 1985. MOSZKVA

KÓSTOLD MEG!

Szüreten, hadijátékon és kiránduláson részt vevő úttörőcsapatok szakácsainak ajánljuk e szüreti gulyás receptet. Kell hozzá marhalábszár, hagyma, burgonya, füstölt szalonna, sárgarépa, paradicsom, zöld- és pirospaprika, egy kevés bors, babérlevél, só, zsír és egy nagy bográcsos.

A zsírban megfonnyasztott hagymához és sárgarépához hozzáadjuk a feldarabolt marhahúst és szalonnát, majd kevés vízen pároljuk. Csak akkor sózzuk meg és tesszük bele a kétféle paprikát, karikára vágott paradicsomot és a fűszereket, amikor félpuha a hús. Végül a krumplival főzzük készre a gulyást.

MOST ÉRKEZETT

Szeptember 29-én ünnepli a Vörös Meteor Közért SK 30 éves fennállását. Ebből az alkalomból tömegfutóversenyt rendez a Margitszigeten, tíz órai kezdéssel. Mindenkit szeretettel várnak!

ZSIBONGÓ

MARCO POLO AZ IDŐ PUSZTÁIN

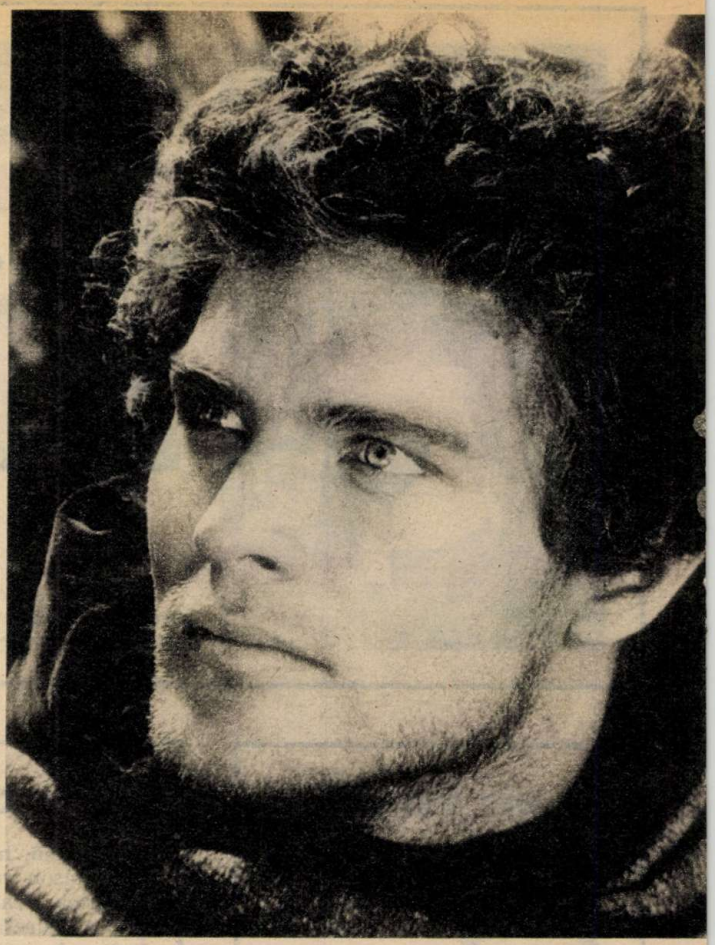

Ken Marshall Marco Polo szerepében

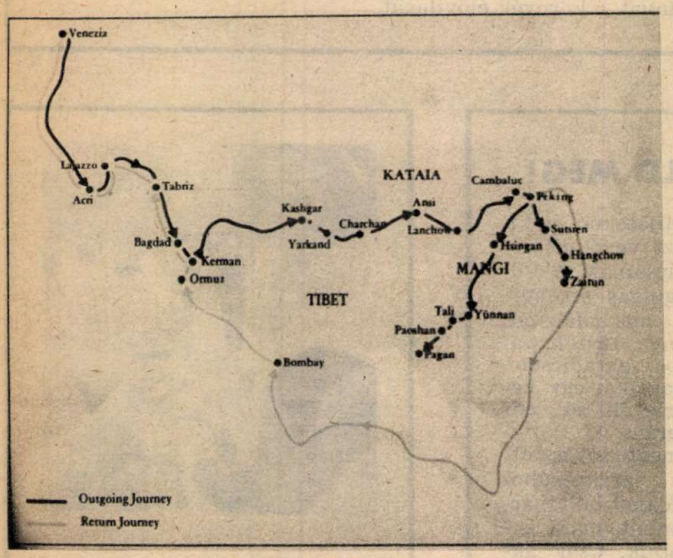

Marco Polo útja Velencétől Pekingig és vissza

Emlékezz csak vissza a látványos, színes, televíziós filmsorozatra, s valld be őszintén — mint ahogy én is teszem —, hatalmas, kalandos nyári utazás volt. Igaz, csak tekintenünkkel és fantáziánkkal követtük Marco Polót, ám az egészben az volt a nagyszerű, hogy ez az utazás nemcsak térben, időben is zajlott. Mentünk, mendegéltünk vissza az időben, végigjártuk a történelem zord sivatagait, beláthatatlan pusztáit, s bepillantottunk egy letűnt birodalom egzotikus pagodáiba, széltépte sátorvárosaiba. Titokzatos világ ez, alig tudunk valamit a Távol-Kelet középkori életéről. A sorozat megtekintése után feltámadt bennem a kíváncsiság. Végiglapoztam egy csomó könyvet, hogy helyére tegyem, megfejtsem és megértsem az akkori idők rejtelmeit, hiszen csak a magyar történelem kapcsán tanultunk, hallottunk a vad tatárjárásról, amelynek következményeit alaposan megszenvedte hazánk. De hát kik is voltak ezek a tatárok, akiknek nomád harci modorát úgy rettegte Európa?

A filmsorozat látványos fénybe vonta a múlt messzi világának e fehér foltját, de nem adott pontos magyarázatot az akkori kor történetének összefüggéseire. Nem is ez volt a dolga, hiszen a sorozat Marco Polo születésével kezdődött, és Velencébe való megérkezésével végződött.

Kubilaj nagykán, Marco barátja

KELETI TITKOK

Annyit azért megtudtunk belőle, hogy a középkori európai emberének a messzi Távol-Kelet pusztái oly titokzatosak és ismeretlenek voltak, mint a csodákkal teli mesék, és persze félelmetesek, mint ahogy minden ismeretlen titok félelmetes. A mongolokat kutyafejű, kegyetlen szörnyeknek gondolták, s a mesék, amelyeket róluk pusmogtak, inkább rémtörténetek voltak, mintsem színes, érdekes legendák. E messzi, vad világba indult el Marco, a kereskedő fia, telve bizalommal és emberszeretettel. Ken Marshall igazán szép fiú, a rendező aligha találhatott volna e szerep megformálására alkalmasabb figurát. Egy pilanatig sem kételkedtünk abban, hogy a pápától kezdve a nagykánig mindenki megszerette

Ken Marshall az újságok sztárja is

őt, hiszen mi is megszerettük kedves, szimpatikus lényét. Most mégsem erről a jóvágású színészről írok, de még csak a filmről sem, amelyről pedig lehetne bőven vitatkozni; elég pergő volt-e, vagy néhol kicsit vontatott... ? Én a sorozat legnagyobb erényét használom ki. Hogy mi volt ez? Érdeklődésünk felkeltése a történelem számunkra ismeretlen, nagyon messzi tája iránt. És most jól figyelj, mesét mondok, méghozzá igaz mesét egy vad, lovas népről, amely nem tudott megszelídülni, nem tudott lova hátáról időben leszállni, s ezért nem tudott tartós, időt álló birodalmat alakítani.

A Góbi-sivatag gyér legelőin vándoroltak nyájaikkal, nagy családokra szakadozva, a széles pofacsontú mongolok, s a türkök elleni

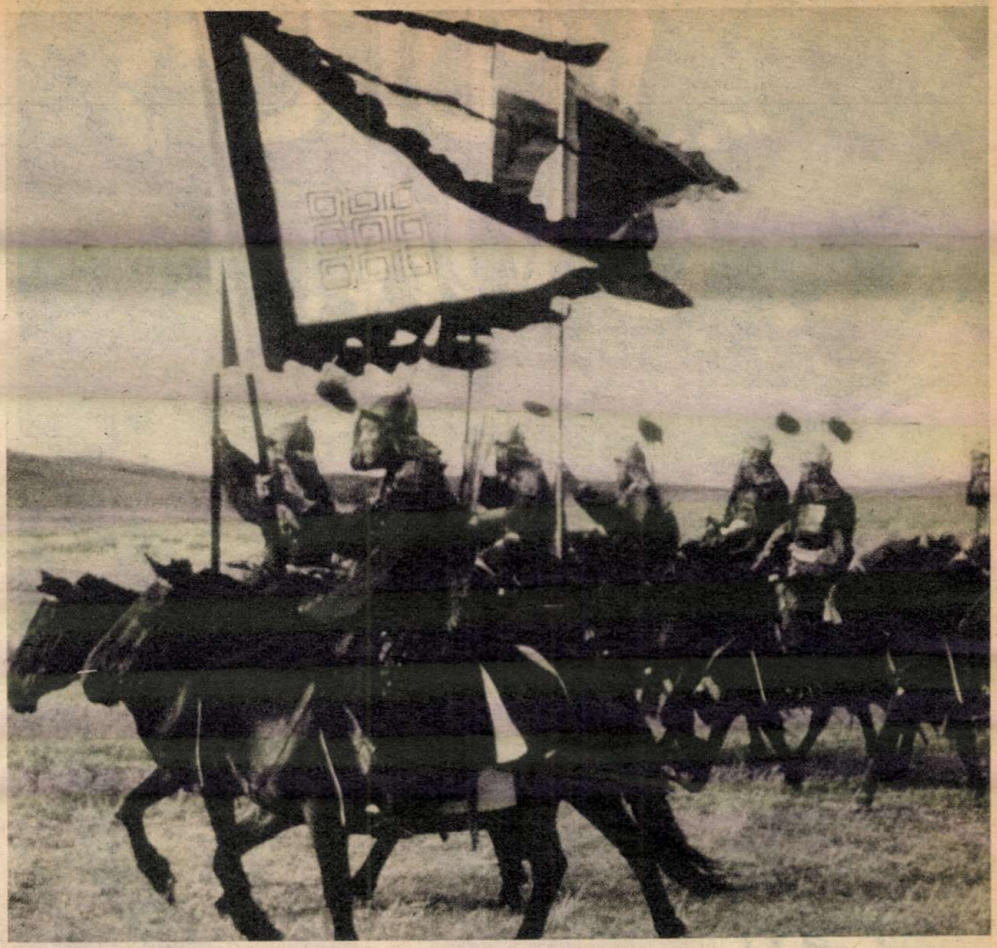

Egy világrészt rettegésben tartó lovasok

állandó küzdelemben egyre keményebbre edződtek.

A XII. század végén egy észak-mongol törzs fejedelmi családjának a tagja, a fiatal Temüdzsin sorozatos győztes csaták kapcsán egyre nagyobb hatalomra tett szert, s miután minden mongolok ura lett, felvette a világuralmi terveket hirdető Dzsingisz kán nevet. Karakurum hatalmas sátorvárosából indította seregeit Kína, Irán és Európa felé. 1218-ig elfoglalta Észak-Kínát, majd Észak-Iránból betört a Kaukázusba és váratlanul megjelent csapataival a Don és a Volga pusztáin. 1223-ban tönkreverte a kunokat, végigdúlta a Krím-félszigetet, s a keleti orosz tartományokat.

DZSINGISZ KÁN ÉS UTÓDAI

Uralkodása alatt a mongol birodalom Pekingtől a Kaszpi-tengerig terjedt. 1227-ben bekövetkezett halála után a birodalom kettészakadt, de a harci kedv nem szűnt meg. Batu és Szubutáj vezetése alatt a tatárok, mongolok rázúdultak Magyarországra és lengyelhonra, ám Európát mégsem sikerült leigázniuk.

Dzsingisz kán utódai Kína teljes meghódítására törekedtek, s Kubilaj nagykán (Marco Polo felséges barátja) 1279-ben meghódította Dél-Kínát. A Szung dinasztia eltávolítása után maga ült fel a császári trónra. A nép gyűlölte a nyakára telepedett mongol katonai arisztokráciát, és vallási konfliktusok is feszitették a helyzetet. További gondot jelentett, hogy a Góbi-sivatagban maradó mongol harcosok — akik továbbra is nomád nyomorúságban éltek — egyre jobban elidegenedtek a hagyományos lovas életmódtól elszakadt nagyuraktól. Ilyen és ehhez hasonló feszültségek miatt nem tudott ellenállni a birodalom a Dél-Kínából elinduló felszabadító mozgalmaknak. 1368-ban a kínai csapatok visszafoglalták Pekinget és lemészárolták a betolakodókat.

KARAVÁN-UTAKON

Nos, dióhéjban összefoglalva ennyi volt a nagy mongol birodalom tündöklése és bukása. Rengeteg mészárlás, halál járt a nyomukban, vad harcaik sehol sem vitték előre a szellemi kultúra fejlődését. Ha mégis szeretnénk találni valami pozitívumot is a tatárdúlás fékevesztett idejéből, hát csak annyit mondhatunk, hogy ők törték át először Távol-Kelet titkokat rejtő kapuját, amelyen keresztül a kereskedők karavánjai elindulhattak. A mongol birodalom postaútjain haladt például a „selyem útja", s ívelt egészen a Fekete-tengerig, melynek kikötőiben először találkozhattak Nyugat-Európa kereskedői a távol-keletiekkel. Ezeken az utakon jutottak el a mongolok megtérítésében bizakodó szerzetesek és a velencei kalmárok — köztük Marco Polo — a sejtelmes távoli birodalomba, amelynek csodáiról Marco beszámolt hátrahagyott, kalandos útleírásában, és amelyből ez a látványos, szép kiállítású filmsorozat készült.

Magyar Katalin

„...VÉDI ÉS ÓVJA...”

Ha a tábor főteréről indulnánk, akkor arra kellene menni . . .

Gyűjteni pedig tilos! Ha ezerkilencvenhat gyerek fejenként csak tíz rovart, tíz növényt gyűjt be, az tízezer-kilencszázhatvan jól-rosszul tűre szúrt lepke, bogár, darázs és tízezer-kilencszázhatvan letört ág, kitépett fű, virág. Ehhez még hozzátehetjük: ugyan ki látott már olyan rovarászt vagy füvészt, aki egy egész hét alatt potom tíz példánnyal megelégedne? Miért éppen ezerkilencvenhattal szorzunk? Azért, mert ennyi úttörő táborozott augusztus végén Csillebércen, a „Barátunk, a természet” országos szaktáborban.

Aligha baj, ha a barátkozás a természettel nem a „tömegmészárlás” jegyében folyik. Annál kevésbé az, mert hiszen a nyitott szem és szellem, a kíváncsi értelem megannyi csodát fedezhet fel, figyelhet és érthet meg erdőn és mezőn, hegyen és völgyön anélkül is, hogy evégből „trófeák” tömegét kellene előállítani. Az ilyesmi mára már igazán idejétmúlt karikatúrája annak, ahogy az ember „legyőzi” a természetet. Amit különben sem legyőzni, hanem inkább megóvni kellene megtanulnunk, amíg még lehet. Amíg még vannak például olyan folyton susogó tölgyesek, amelyeknek ölén békén megbújhat egy akár ezer főt befogadó tábor is.

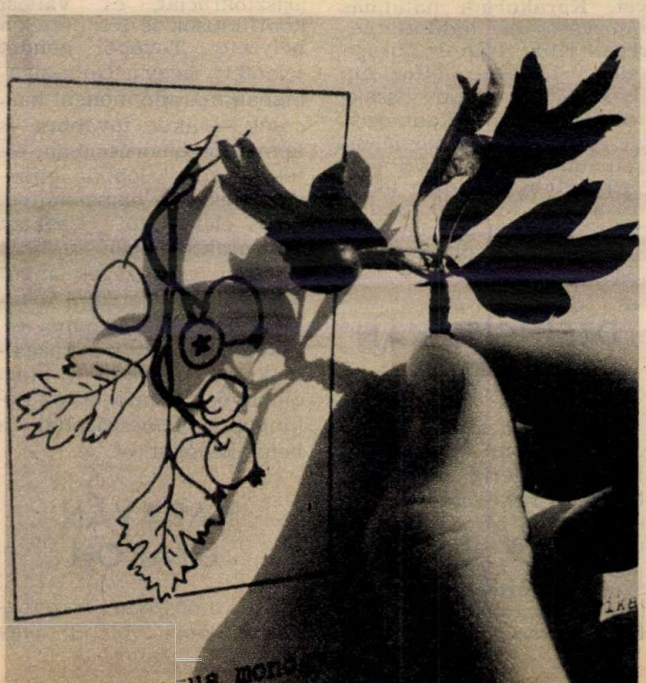

Észre sem igen venni, hogy itt zajlik az élet. Rójuk a csillebérci tábor útjait, átvágunk az erdei ösvényeken, és hallgatjuk a csendet. Az erdő lüktető, zizegő, surranó, suttogó neszekkel teli csöndjét, amelyet most nem nyom el a szokásos gyerekzsivaj. Úgy látszik, itt most olyanok táboroznak, akiknek a füle hallja, és szereti hallani ezt a csendet. Üres az első altábor. A második: sehol egy lélek. Ja, kérem, így nem nehéz csendben lenni! Laknak itt valahol egyáltalán?

— Kirándulnak — kapjuk meg a magyarázatot, amikor végre találkozunk valakivel. — Aki itt akarja érni a tábort, annak reggel hat óra tájban kell jönnie, nem fényes délelőtt.

Akikre szerencsénkre mégis ráleltünk, tolnaiak,

A galagonya latin neve is kiderül a füzetből: Crataegus montagyna

Jakucs Márton mutatja egy levélen, milyen kórokozó támadta meg ezt a növényt

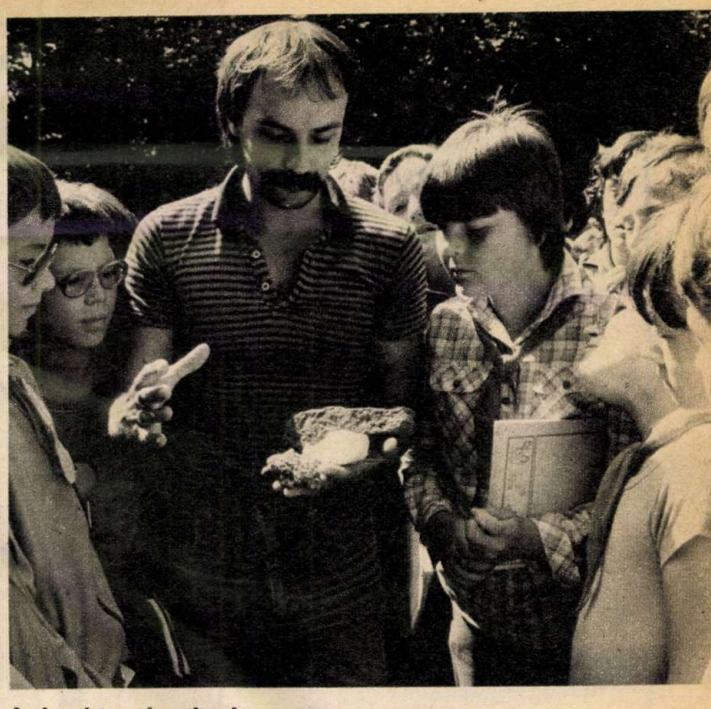

Az igazi természetbarát nemcsak az élőlényeket ismeri, hanem a tájra jellemző kőzetet is

zalaiak, Pest megyeiek. A megyei versenyt megnyert természetbarát szakkörök tagjai, mint minden táborlakó. Csak azért töltik ma itt az időt, hogy kipihenjék a tegnapi túra fáradalmait. A Holdvilág-árokkal mérkőztek meg. No, meg erőt gyűjtenek a holnapi erőpróbához, amikor Zebegényből mennek majd föl a Hegyes-tetőre. De nemcsak a Pilisben, a Börzsönyben barangolnak — mesélik —, hanem jártak már sokfelé a budai hegyekben is. A nagyobb túrákon több csoportra oszlanak. Mindenki maga dönti el, hogy a könnyű, a közepes vagy a nehéz útvonalat választja. Ez utóbbin olykor huszonöt kilométert is kell gyalogolni egy nap, hegyre föl, völgybe le, meredek kaptatókon, csúszós lejtőkön.

Most éppen egy etológiai előadás szünetében zavarunk, a tábor lakói az állatok viselkedését kutató tudományággal ismerkednek. A kedvünkért megnyújtják a szünetet, és bemutatják, mi mindennel foglalkoztak, amióta itt vannak. Jakocs Beáta sikeresen megállapítja egy térképen a laptájoló segítségével, merre kellene elindulnunk, ha történetesen a János-hegyre kívánkoznánk. Rögvest meghallgathatjuk annak a csoportnak az esetét, amely a „tájolás" hagyományosabb változatát választotta, amikor az volt a feladat, hogy térképet és tájolót használva önállóan jussanak el egy megadott helyre. Ők a biztonság kedvéért egy bácsit kérdeztek meg útközben, az pedig útba is igazította őket szíves szóval . . . Budakeszin szerencsére rájöttek, hogy elvétették a célt.

A decsi Haágh József és a zalaegerszegi Tornyos Gábor egy öreg madárodút szed szét. Mutatják benne az egymásra épített fészkeket, melyeket évről évre más-más madárpár rakhatott, míg végül úgy megtelt az odú, hogy már csak veréb költhetne benne. Ki kell takarítani.

— Az idén is készít minden altábor huszonöt fészekodút, és ezeket elhelyezzük majd a tábor területén. Természetesen erről térképet is rajzolunk, aminek alapján azután a következő évek táborozói majd megtalálják, és ellenőrizhetik, gondozhatják a mi odúinkat is, ahogy most mi tesszük a már kint levő régiekkel — mondja Barcza Mónika.

Útravalót is kapunk búcsúzóul. A „Barátunk, a természet" szaktábor lakói egyhangúlag fogadták el annak a felhívásnak a szövegét, amellyel az ország úttörőihez fordulnak, hogy így is nyoma maradjon a Csillebércen töltött időnek. Tisztünk, hogy továbbadjuk annak, akit illet: az olvasónak.

Nádasi Tibor

Fotó: Potzmann János

„Nézem ezt a szép világot,
Mennyi bűbáj, mily talányok,
Mind, amit köröttem látok . . ."
(Vajda János)

Kisdobosok! Úttörők!

Mi, a csillebérci „Barátunk, a természet" környezetvédelmi és turisztikai tábor lakói, a tábor zárásakor **felhívással fordulunk hozzátok.**

Úgy érezzük, hogy nekünk kisdobosoknak és úttörőknek is fontos a környezet- és természetvédelem. Ügyelnünk kell a tisztaságra, vigyáznunk, hogy a madarak ne hagyják el parkjainkat, kertjeinket. Szükségünk van a fákra, virágokra, tiszta vízű patakokra, a források üdítő vizére.

Javasoljuk nektek is, hogy a tanév során legyetek részesei a környezet- és természetvédelemnek, vállaljatok feladatot a saját környezetetekben, erőtökhöz és lehetőségetekhez mérten.

– Szervezzetek temészet- és környezetvédelmi őrjáratokat, jelezzétek a veszélyeket.

– Készítsetek madárodút, figyeljétek meg, milyen madarak költöznek be és mikor.

– Helyezzetek el minél több madáretetőt, s a zord téli időben rendszeresen töltsétek meg azokat élelemmel. Jegyezzétek fel megfigyeléseiteket.

– Készítsetek madár-, állat- növényleltárt lakóhelyetek és közvetlen környékének élővilágáról. Fotón, rajzon örökítsétek meg a legérdekesebbet.

– Szüleitek és tanáraitok segítségével hozzatok létre természetvédelmi és természetjáró szakköröket, klubokat és őrsöket.

– A túrákról, kirándulásokról, környezet- és természetvédelmi munkátokról készítsetek naplót. Ezt fotókkal, rajzokkal tegyétek még színesebbé.

Tevékenységetekről 1985. április 15-ig számoljatok be a „Barátunk, a természet" szaktábor vezetőségének (1535 Budapest Konkoly-Thege út 21.)! A borítékra írjátok rá: „Barátunk, a temészet, 1985"!

A legjobban dolgozó csoportok képviselőit meghívjuk a táborunkba. Kérjétek szüleitek, tanáraitok és KISZ-es barátaitok segítségét a munkában.

Jó munkát, és sok-sok hasznos ismeret megszerzését kívánjuk!

Az 1984. évi „Barátunk, a természet" tábor lakói és felnőtt úttörővezetői

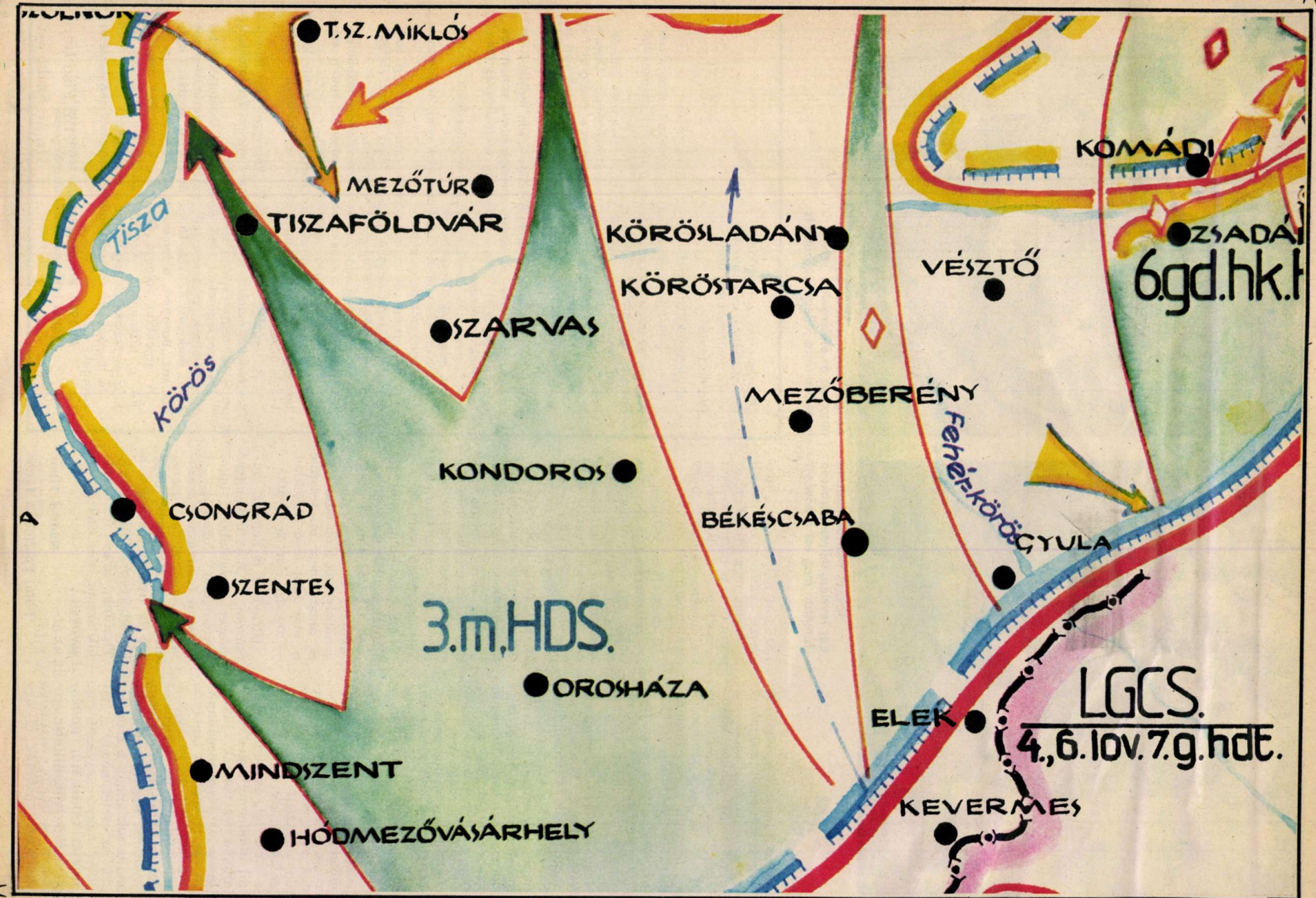

VÁGD KÖRÜL ÉS RAGASZD FEL!

FELSZABADÍTÓINK HŐSI ÚTJA (3.)

Az ellenséges német és magyar védelmet, a terepet, illetve a szovjet Legfelsőbb Főhadiszállás által meghatározott feladatot értékelve, Malinovszkij marsall (szeptember 10-én léptették elő e legmagasabb rendfokozatba) úgy döntött, hogy főerőivel Nagyvárad, Debrecen, Nyíregyháza, Csap irányában mér csapást. Szétzúzza az abban a térségben található német—magyar kötelékeket, elvágja az Észak-Erdélyben harcoló, mintegy 150 ezer fős ellenséges csoportosítás visszavonulási útvonalát, s mindennek eredményeként felszabadítja Magyarország tiszántúli területeit.

E hadművelet sikeres végrehajtásának még azt a célt is szolgálnia kellett, hogy Csap térségébe kijutva nyújtson segítséget a Kárpátokban elakadt 4. Ukrán Frontnak, hogy az — támadása felújításával — megkezdhesse a felvidéki területek felszabadítását. Ennek a rendkívül felelősségteljes feladatnak a teljesítése döntő részben Plijev altábornagy lovas-gépesített csoportjának az 53. hadsereg, a 18. harckocsihadtest, valamint a 6. gárda-harckocsihadtest sikeres tevékenységétől függött.

Az eseményeket áttekintve látni fogjuk, hogy Tiszántúl felszabadításában a Plijev lovas-gépesített csoport játszotta a fő szerepet, ezért célszerű vele egy kicsit részletesebben megismerkedni.

Ez a kötelék 1944. október 1-én alakult meg Plijev altábornagy 4. és Szokolov altábornagy 6. gárda-lovashadtestéből, valamint a Katkov vezérőrnagy parancsnoksága alatt harcoló 7. gépesített hadtestből. Összesen 389 harckocsival rendelkezett. Mivel lovas- és harckocsikötelékből épült fel, rendkívül gyorsan mozgott, alkalmas volt az áttörés sikerének lendületes kifejlesztésére. Mindezt, valamint a vele szemben szétbontakozott, még nem kellően megtervezett, nem elég szilárd védelemmel rendelkező 3. magyar hadsereg lehetőségeit mérlegelve Malinovszkij marsall úgy határozott, hogy a lovas-gépesített csoportot nagyjából a Gyula, Püspökladány irányban fogja alkalmazni. Ezért megparancsolta Plijev altábornagynak, hogy készítse fel csapatait e térség felszabadítására. Ennek megfelelően az 1944. október 6-án indított támadással át kellett törniük a 3. magyar hadsereg védelmét, és 8-án estére írták elő számára a Debrecen—Szolnok fő közlekedési útvonal elérését, továbbá Hajdúszoboszló,. Karcag és Kisújszállás felszabadítását.

MALINOVSZKIJ MARSALL

PLIJEV TÁBORNOK

A lovas-gépesített csoport 1944. október 5-én estére Arad északnyugati körzetében gyülekezett. Úgy bontakoztak szét, hogy a 6. gárda-lovashadtest Gyula, Vésztő, Földes, a 4. gárda-lovashadtest Elek, Békéscsaba, Püspökladány, a 7. gépesített hadtest pedig Kevermes, Kondoros, Kisújszállás felé törhessen előre. A gyors siker érdekében ezekben az irányokban úgy csoportosították a hadtestek harckocsiezredeit, hogy a támadás fő irányában az arcvonal minden 1 kilométeres szakaszán húszharminc, sőt helyenként hatvan harckocsi rohamozza az ellenség állásait. Erre a gyengén kiépített magyar védelem, és az alföldi sík terep rendkívül kedvezőnek ígérkezett. Itt nem voltak — a Kőrös kivételével — jelentős folyóakadályok, megkerülendő nagy erdőségek, nehezen járható hegyek. Minden feltétel adva volt tehát ahhoz, hogy a Plijev által irányított lovas-gépesített csoport kötelékei rövid idő alatt áttörjék a védelmi állásokat, majd a lehető leggyorsabb ütemben nyomuljanak előre a számukra meghatározott terepszakasz eléréséig. És közben az ellenséget megsemmisítve, vagy maguk előtt űzve, felszabadítsák Magyarországnak ezt a részét.

Dr. Füzi Imre —
Dr. M. Szabó Miklós

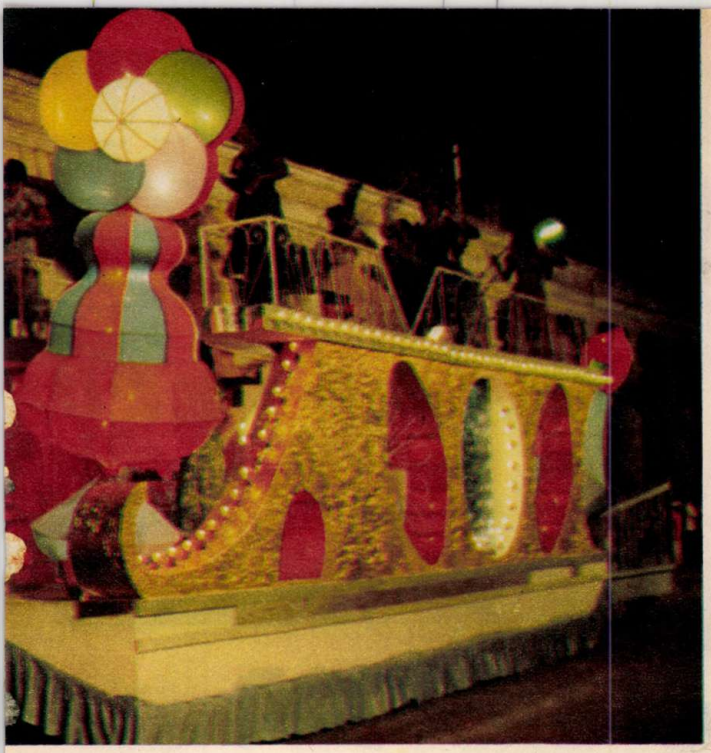

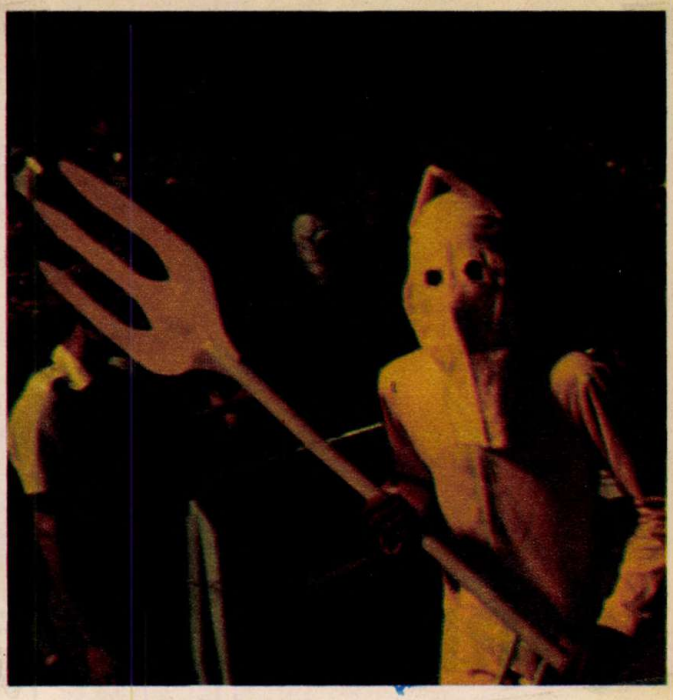

KARNEVÁL A MALECONON

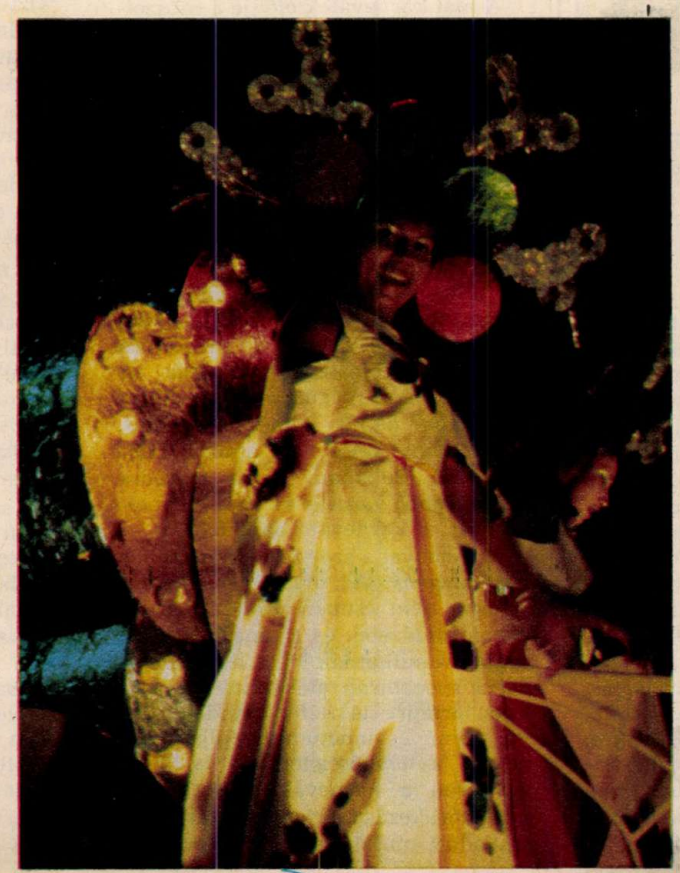

A karnevál népünnepélyt jelent. Kubában kétszer rendezik meg az ünnepet: egyet a gyerekeknek, egyet a felnőtteknek. Az ősi hagyomány a Három-királyok napjához köti az egykori rabszolgák ünnepét. Ma a nyár a karnevál ideje, napokon keresztül az egész ország táncol. Van, aki páholyból követi az eseményeket, s van, akinek a karnevál nem ünnep.

KÉP: BÁNHALMI JÁNOS

KARNEVÁL A MALECONON

Az idén szokatlanul hosszúra nyúlt a karneváli szezon Kubában. A minden évben ismétlődő várva várt népünnep örömeit ezúttal még az is növelte, hogy július 26., a Moncada laktanya ostromának évfordulójára öt napos munkaszünetet tartottak. Az általános, közép- és főiskolások ezt persze igazán nem tudták értékelni, hiszen a szigetországban — csakúgy, mint nálunk — június végétől szeptember elejéig „tombol" a nyári szünidő. Ennek ellenére a karnevál előtt néhány héttel nap mint nap megteltek az iskolák udvarai, ahol a nebulók begyakorolták azokat a táncokat és alakzatokat, melyeket azután a nagyközönség már a havannai tengerparti sétányon, a Maleconon láthatott viszont.

Havannában két karnevált tartanak évente. Az egyik, melynek mását szinte valamennyi latin-amerikai országban fellelni, a felnőtteké. Csaknem egy hónapon át minden szombaton és vasárnap, úgy este hét tájban kivonul a város az utcákra, ahol hajnalig tart a táncmulatság — a cukornádaratás utáni felszabadult nagy fiesta. Van azonban egy kétnapos „előkarnevál" is, ez a gyerekeké. A világon, azt hiszem párját ritkító esemény ez. A diákok délelőtt 10-től délután 4-ig birtokba veszik a város utcáit, s ünnepelnek a maguk módján. A nézőközönséget többségében a szülők és a hozzátartozók adják, és a gyerekek legalább olyan komolyan veszik saját maskarás felvonulásukat, mint az idősebbek. A nagy gonddal és sok munkával betanult táncokat felszabadultan járják, a külső szemlélő számára úgy tűnik, tán oda sem figyelnek a lépésekre, vérükben van a mozgás. A dísztribün előtt tíz-tíz percre állnak meg az egyes iskolák, úttörőcsapatok képviselői, hogy előadják műsorukat, melyben az ősi néger táncok, mint például a konga, keveredtek a latin-amerikai ritmusokkal, a szambával, a csacsacsával és a rumbával. Végül is az egésznek amolyan egyveleg hatása van, akár a kubai történelemben kialakult szokásrendszernek: a hagyományok évszázadokon át keveredtek, s egyfajta „latin-afrikai" kultúrává gyúródtak össze. A dél-amerikai és az afrikai hatások együtt élnek a spanyol és az újkori észak-amerikai szokások maradványaival.

A mai karneválok elődje a rabszolgaság időszakára nyúlik vissza. Annak idején a spanyol gyarmatosítók január 6-án, a Három királyok napján engedélyezték, hogy a rabszolgák ünnepséget rendezzenek. Ilyenkor a jelmezekbe öltözött afrikaiak a dobok ritmusára felelevenítették őshazájuk táncait. A későbbiekben a cukornád kubai elterjedésével a zafra, a cukornádvágás időszaka miatt a karnevál időpontja eltolódott. Hosszabb ideig Szent János-napkor, vagyis június 24-én, a nádaratási munkák befejeztekor tartották az ünnepségeket. Végül azonban Szent Santiago napja diadalmaskodott, mely július 25-én van, amikor Santiago de Cubában, Kuba második legnagyobb városában éri el tetőpontját a karneváli hangulat.

A karnevál a szó szoros értelmében népünnepély. Az utcára, s a bemutatókra nem csupán profi táncosok, a balettintézetek és a táncegyüttesek tagjai vonulhatnak ki, s a carrozzára, a speciálisan előkészített karneváli járműre is felfér minden rangú, nemű és tánctudású polgár. Élnek is a lehetőséggel. Ma is, mint egykoron a karnevál elsősorban a nép szórakozása, örömujjongása, felszabadult mulatsága, idegenforgalmi látványosság. Európai ember számára első alkalommal még tán szokatlan is az a felszabadultság, ahogyan a fiatalok és öregek együtt ünneplik a nagy nyári munkák befejeztét. Én úgy vagyok vele, ha egy napon át néztem a karnevált, tulajdonképpen már láttam is mindent. Igaz, a díszletek és a személyek változnak, de lényegében ugyanazok a motívumok, ugyanazok a hangulati elemek kerülnek elő újra és újra. Fernando Ortize, a hatvanas évek végén elhunyt kubai néprajztudós egyenesen így írt: „Valaha, a klasszikus karneválok idején e mulatság rikoltozásokban, lófuttatásban, a lehető legközönségesebb öltözék viseletében, vagy útszéli szemérmetlen szavak kiabálásában merült ki, semmit nem nyújtott az idegennek, ami ne egy trágár és tudatlan csőcselék benyomását keltette volna benne."

A mai karnevál már homlokegyenest ellenkezik — legalábbis hangulati elemeiben — a korábbi dáridóktól. Ilyenkor mindenki igyekszik fölvenni a legszebb, a legjobb ruháját, s a táncosok is ügyelnek arra, hogy mégiscsak a nemes, ősi, szép tánc, a felszabadult, de kultúrált ünneplés napja legyen a karneválé.

A szilaj örömök azért néhány száz kubai számára mégsem teljesen szívderítőek. Igaz ugyan, hogy páholyból láthatják a felvonulókat, de hajnalig biztosan nem alszanak el. Óhavanna lakói ők, akik a tengerparti sétányt szegélyező házakból, valóban páholyból követhetik az eseményeket. De ha kialvatlanságuk miatt mérgesek is, egy nap múlva elszáll a haragjuk. Hiszen karnevál mégis csak egyszer van egy évben.

Nagy Csaba

CARL LEWIS
PAJTĀS
NIKE

KEDVES ISMERŐS

A KIRÁLYNŐ KIRÁLYA

Nem szeretem én ezt a Carl Lewist, döntöttem el magamban abban a pillanatban, amikor szembetaláltam magam Los Angeles négyszeres olimpiai bajnokával.

Úgy lehet, ellenérzésemet az az ormótlan fekete szemüveg tette, ami ott éktelenkedett orra nyergén. Később jöttem rá: ez is az üzlet része, a fénybe villanó szemüvegben egyszerűen fotózhatatlan arc. A fényképezés jogát pedig a hírügynökségek jó előre megvásárolták. Mégsem a portré árujellege zavart, hanem az, hogy hiányzik munkám alapvető fogása: nem látom riportalanyom szemét.

Vagy a mozdulat taszított, amint belépve a Hilton Szálló sajtótermébe, tanító bácsisan felemelt mutatóujjával odaintett a tévé operatőrének: itt nincs dohányzás! Ha Carl Lewis maga szenvedélyes dohányos lenne, gondoltam el, akkor most valamennyiünknek kötelező lenne rágyújtani? Szóval egy kicsit már torkig voltam, a fiúval. Persze, Carl Lewis nem dohányzik, mint ahogy nem is iszik, korán kel, mindig egy időben, és élete az atlétika. Tudja, ahhoz, hogy dönthessen: dohányozzanak vagy ne dohányozzanak mellette, erre van szükség.

Leült az asztalfőre, mellette menedzsere buzgólkodott (ma már egy valamirevaló világnagyság a sportban sem él meg üzletkötő nélkül) és kifordította fehér tenyerét:

— Tíz perc, hölgyeim és uraim, tíz perc.

Tízszer hatvan másodperc, ennyit adott az isteni Lewis, hogy beszélgessen vele vagy ötven újságíró. Szerencsére napjainkra a sajtó embereit is a Lewis-fajtákból faragták. Kérdéseik nem maradtak el a válaszok modora mögött.

— Pocsék a rajtja. Mikor tanul már meg indulni?

— Nem tudom, miről beszél. Az én rajtom jó. Eddig mindig győztem az indulásommal.

A rajtja, természetesen pocsék. Egyszerűen mintha elfelejtene elindulni. Los Angelesben négyszer ragadt benn. Az is igaz: négyszer lett bajnok. De mi lenne, sóhajtanak a szakemberek, ha egyszer megtanulna rajtolni?

— Van taktikája 100 méterre?

— Van. Gyorsan kell kezdeni, aztán még gyorsabban kell futni.

Kifejezetten lassan kezd. Mintha szórakozna. Maga elé engedi a mezőnyt, hogy aztán még jobban szórakozzon, amikor otthagyja őket. Igazi indulása jobbára a hatvan méter táján történik. Az ellenfelek már kezdik elhinni, hogy ez a szegény Carl fiú most hiába tépi magát. Nos, nem kell „tépnie". Csak kilép az irgalmatlan lépteivel, nem is a pályán, öt centivel a föld fölött fut. És persze nyer.

— Lesz világcsúcs a Népstadionban?

— Azt nem tudom, de én mindig világcsúcsot akarok futni.

Rendszerint nem fut világcsúcsot, „csak" győzni tud. Nem fut többet, mint amennyi az első helyhez kell. S ha egyszer világcsúcsok kellenének a győzelemhez? Természetesen, azt is megfutná.

— Ki a világ második legnagyobb atlétája?

— Ha önök ilyen jó érzékkel ki tudták választani az elsőt, akkor biztosan megtalálják a másodikat is.

— Önt nem szeretik Amerikában. Mi ennek az oka?

— Természetes, hogy nem szeretnek. Más vagyok, mint a többiek. Többet dolgozom a sportért, mint bárki más, és ez láthatóan zavarja őket.

A hangjában először éreztem meg az őszinteséget. Ha látom a szemét, biztosan észreveszem csillanását a szemüveg mögött. Mert „szövegelni" bármit lehet, de legyen bár a legnagyobb tehetség is valaki, győzelmet csak úgy arat, ha az a képessége is megvan, hogy többet dolgozzon másoknál.

Carl Lewis pedig istenáldotta tehetség.

Ahogy föláll a bemelegítéshez. Ahogy végiglép az előkészület hatvan méterén. Ahogy odaguggol a rajthoz. Csak az indulása nem királyi, az első negyven métert felejteni kell. A másik hatvanat meg nem lehet felejteni. 10,2 mp-et fut a világ leggyorsabb embere a Népstadionban. Ezzel az idővel tíz éve még olimpiai bajnok lehetett volna valaki.

A király mögött egy ismeretlen név. Kovács Attila Magyarországról. Második hely a Budapest Nagydíjon az olimpiai bajnok mögött. Magyar fiú érkezik be elsőként az isten mögött. Aki még soha nem futott ilyen százat, és aki tán soha nem fog futni ilyen százat.

Kezdem érteni Lewis nagyságát. Nemcsak a győzelem képessége adatott meg neki, hanem hogy másokat is győzelemre vigyen.

A többi már ismét üzlet. Lewis a győzelmi dobogón, Lewis üdvözli a közönséget, Lewis a gyermekek között . . .

De a tízperces sajtókonferencián volt még egy kérdés.

— Ön néha túl korán örül, nem ront ez az eredményén?

— Örülni, én?! Ugyan uraim, én mindig végigfutom a távot.

Döbbenten hallgatom a választ. Magam láttam, amint a fekete futó világversenyen égbe dobta a kezét, jó tíz méterrel a célszalag előtt. Atyavilág! Ez a fiú egyszerűen nem gondolja: pénzzel fizetett sajtótájékoztatón nem illik bevallani, hogy a XX. század atlétája — igazi sportember.

És már szeretem Carl Lewist. Nem azt a szemüvegest, aki nem akarja, hogy meglássam a szeme villanását. Hanem azt a másikat, aki ha fut, elfeledkezik a világról.

Az embert, aki megtalálta küldetését.

Major Árvácska

Sok kacskaringózás után végre kijutottak az üres színpadra. Lenéztek a nézőtérre, melynek óriási patkójában fekete csönd honolt. A kis szeblámpa fénye nem jutott fel a mennyezeti freskóig, nem ébresztette fel az olimposzi istenek karát, a dundi lurkókból álló angyalzenekart sem. Mindössze a csillár kristályfüggői villantak meg kicsinykét.

A színpad fölötti zsinórpadlásból sem láttak semmit. Nem láttak semmit a sok horogból, akasztóból, csigaszerkezetből, mellyel a díszleteket felvonják és leengedik. Félelmes sötét magasodott föléjük.

— Hát akkor — szólalt meg néhány másodperces megilletődés után Medveczky Gábor —, foglald el helyed a zenekarban, Sárgaló! Kezdődhet a hangversenyünk!

— Tűzoltó, tűzoltó! — kiáltozott ezalatt a portás odakint.

— Hol van a tűz? — rohant egy nagy fecskendővel a rémült tűzoltó, aki nyilván elszunyókálhatott valahol.

— Ki mondta, hogy tűz van? Annál is rosszabb van: ló van, ló van az Operaházban.

— A ló nem rám tartozik — mondta megnyugodva a tűzoltó és letette a fecskendőjét. — A lovat nem lehet eloltani. Legfeljebb az agylázat lehetne.

— Agylázat? — hörögte feldúltan a portás. — Hogy mer velem ilyen hangon beszélni?

Dühtől fuldokolva újra föltárcsázta a rendőrség számát. Fölhívta az összes laktanyákat. Az Országos Állatvédő Egyesületet. Sőt még Kati nénit, a világosítót is.

— Pohár tej — tiszta fej — mondta szűkszavúan a szigorú világosító néni, és le akarta tenni a telefonkagylót.

— Azt hiszi, részeg vagyok? — kérdezte a portás kétségbeesetten. — Mindenki azt hiszi. Pedig egy kortyot sem ittam. Belelehelhetek a telefonkagylóba. Aki nem hisz nekem, jöjjön, nézzen körül, ilyet úgysem lát az életben mégegyszer.

— Jó éjszakát — mondta röviden a világosító néni.

Rövid idő múlva azonban ott ámuldozott a nézőtér bejáratában.

— Fantasztikus, ilyet még nem hallottam.

Pedig ő aztán minden művészt hallott, aki ezen a világon valamit is számít. Egy ideig ott állt félig lehunyt szemmel, aztán felsietett az ún. ligeti páholyba, és bekapcsolta a hatalmas reflektort. Mint sötét égbolton a tüzijáték előtti fénycsóva, úgy indult meg a reflektor fénye, hogy fehér sugárujjként végigtapogassa a fekete színpadot.

Medveczky Gábor lecsukta szemét a váratlan fényességben, és közben arra gondolt, hogy mégiscsak fület kellett volna mosnia az este.

Aztán álla alá szorítva hegedűjét, folytatni kezdte a játékot.

Közben egymás után érkeztek a rendőrautók. Több rohamkocsival felvonult a tűzoltóság is. De az ajtóban mindenki megtorpant. Piszszenés nélkül figyelték a zenét.

— Szabad? — furakodott be az egyenruhák között a környék egész lakossága. A hölgyek estélyi toalettek helyett hálóingben érkeztek, némelyiknek egy törölköző volt a vállára vetve, mint valami stóla. Áhítatos figyelem tükröződött a bekrémezett arcokon. A hajcsavarós fejek finoman mozogtak a zene ütemére. A férfiak is átszellemülten követték a muzsikát, pizsamásan, ormótlan házi mamuszokban, melyekből itt-ott kikandikált egy tyúkszem vagy bütyök.

A hangulat mégis ünnepélyesebb volt, mint egy gálaesten.

A Sárgaló valóban megmutatta, hogy szinte minden hangszeren kitűnően játszik. A mély fagotton éppúgy, mint a fuvolán. Gyönyörűséggel fújta a klarinétot és a fátyolos hangszínű oboát is. Lényéhez azonban mégis a rézfúvósok álltak közelebb: a tölcséres trombita, a hajlított szárú, szép tuba, aztán a kürt, a harsonáról nem is beszélve, melynek fúvócsövét jobb mellső lábbal tologatta föl és alá.

Legnagyobb átéléssel persze az ütőhangszereket verték a patái a kisdobtól kezdve a katlanszerű, óriási üstdobig.

A közönség tombolt és éljenzett.

A Sárgaló sikere azonban messze-messze elmaradt attól az ünneplestől, melyben az est sztárja, Medveczky Gábor részesült.

(Folytatjuk)

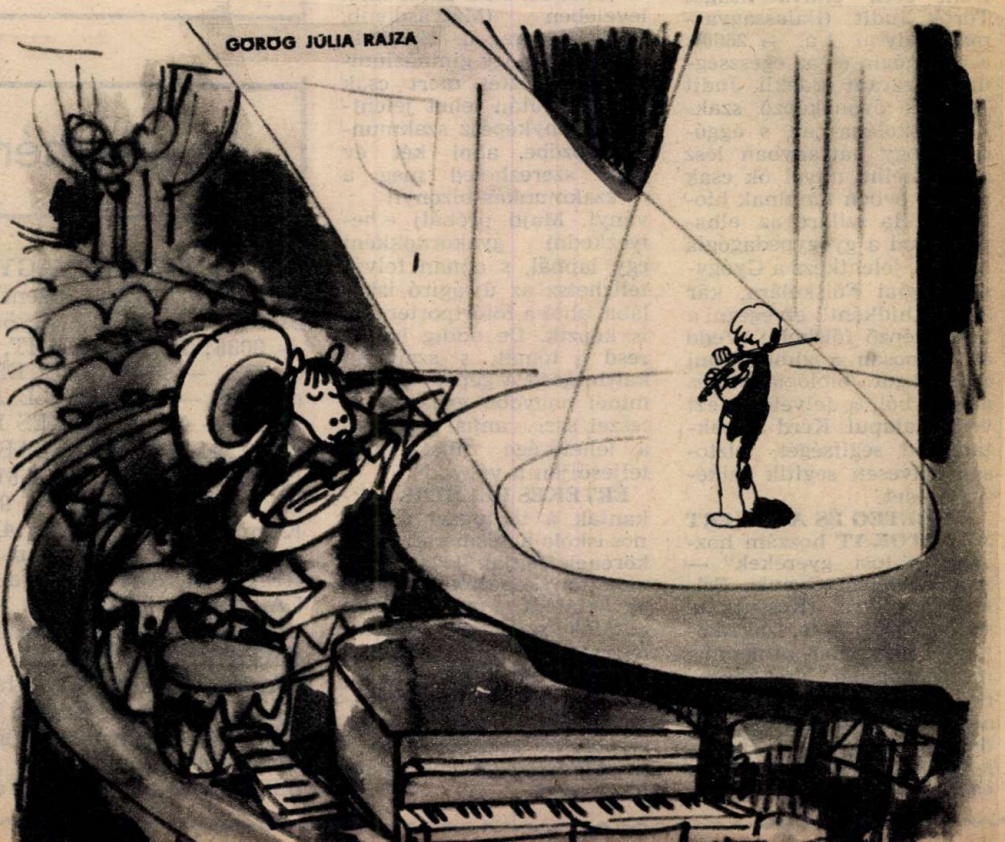
GÖRÖG JÚLIA RAJZA

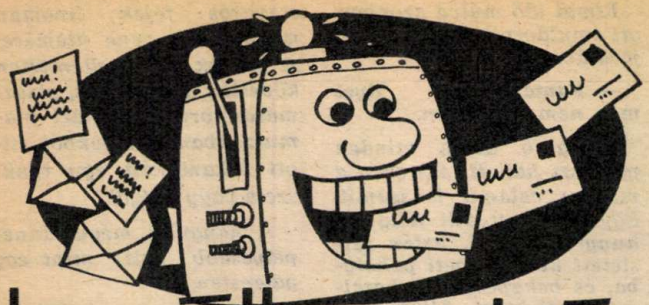

levélbontó

Mit üzen a Pajtás?

ÁPOLÓNŐKET egészségügyi szakközépiskolában és szakiskolában képeznek. Felvesznek-e négyes átlaggal? — kérdi levelében Csontos Margit (Albertirsa, Hunyadi u. 28. — 2730). Mivel a felvételről az iskola dönt, mi nem tudunk ígérni. De szívesen tájékoztatunk arról, hogy a felvételnél beszámít a hetedikes év végi és a nyolcadik osztályos félévi tanulmányi eredmény, valamint a kémia és biológia osztályzata. A jelentkezőknek részt kell venniük egészségügyi, szakmai alkalmassági vizsgálaton, mivel jó néhány betegség alkalmatlanná teszi a jelentkezőt a pályára.

A GYÓGYPEDAGÓGIA iránt érez elhivatottságot Török Judit (Balassagyarmat, Ady u. 1/a. — 2660): a pedagógia és az egészségügy egyaránt érdekli. Judit jelenleg óvónőképző szakközépiskolába jár, s aggódik, hogy hátrányban lesz a felvételin, mivel ők csak az első évben tanulnak biológiát. Ha szilárd az elhatározásod a gyógypedagógia mellett, jelentkezz a Gyógypedagógiai Főiskolára, kár lenne „hídként" elvégezni a tanítóképző főiskolát. Vedd át alaposan a gimnáziumi tananyagot biológiából és magyarból, a felvételin ezt veszik alapul. Kérd a szaktanáraid segítségét, biztosan szívesen segítik felkészülésedet.

„A BETEG ÉS A KIVERT ÁLLATOKAT hozzám hozzák a falusi gyerekek" — írja levelében Gyenka Erika, Csökölyről (Kossuth u. 49. — 7526). A te szakiskoládból nem lehet átmenni a mezőgazdasági szakközépbe. Csak úgy, ha felvesznek, és újra kezded az első évet. Próbáld meg! Ha sikerül bejutnod, megéri az egy év kiesést. Leveledben kérdezted a Magyar Országos Állatvédő Egyesület címét. Íme: Budapest, 1051 Vigyázó F. u. 4. S érdeklődtél leveledben: hogyan lehet valaki népi ellenőr? Minden községben, a városokban, a nagyobb városokban kerületenként működik népi ellenőrző bizottság. E bizottságok tagjai nagyrészt társadalmi megbizatásként látják el ezt a munkát, főállásban községenként például csak egy-két személy népi ellenőr. Őket a tanácstagok választják meg. Ahhoz, hogy népi ellenőr legyen valaki, alapfeltétel a 18. év betöltése, és a büntetlen előélet.

A VÁGYAM AZ, HOGY FOTÓRIPORTER LEGYEK — olvastuk Kiss Zsuzsanna levelében (Mátyásdomb, Vöröshadsereg u. 26. 8134). Jól tetted, hogy gimnáziumba jelentkeztél, mert csak érettségi után lehet jelentkezni fényképész szakmunkásképzőbe, ahol két év alatt szerezheted meg a szakmunkás-bizonyítványt. Majd próbálj elhelyezkedni gyakornokként egy lapnál, s onnan felvételizhetsz az újságíró iskolába, ahol a fotóriportereket is képzik. De addig is keresd a témát, s szaporán kattintgasd a gépedet, mert minél nagyobb gyakorlatra teszel szert, annál nagyobb a lehetősége annak, hogy teljesüljön a vágyad.

ÉRTÉKES LELETRE bukkantak a tiszaigari általános iskola honismereti szakkörének tagjai. Kár, hogy nem fényképeztétek le az agyagtáblát, mert hiába adtatok szakszerű, pontos leírást róla, fotó nélkül nehezen tudják elképzelni olvasóink. Írjátok le, mi mindent találtak még a szakemberek a feltárás során, s ne feledkezzetek meg a fotóról sem!

MÚLTFAGGATÓK

Helytörténeti szakkörünk munkájáról 1977-ben már beszámoltunk a Pajtás olvasóinak. Akkor ígéretet tettünk, hogy további munkánkról is hírt adunk majd. Az elmúlt évek során sok izgalmas dolog történt velünk. Legnagyobb kalandunk az volt, mikor 1981-ben részt vehettünk egy ásatáson. A debreceni Déri Múzeum régészei feltárták az Árpád-kori Szentgyörgy falu templomának és temetőjének maradványait. A munkában mi is részt vettünk, több tucat honfoglaláskori és középkori sírt bontottunk ki a régészek irányításával. Különös élmény volt a jelképes lovastemetkezés, a téglakeretes sírok és a gyermeksírok feltárása. Ezüstözött bronz övvereteket, sarkantyúkat, gyöngyöket, pártamaradványokat és vaskéseket rejtett itt a föld sok száz éven át. Az egyik legfontosabb leletet, a fehér kőből faragott szenteltvíztartót ma a Déri Múzeumban őrzik.

Az 1280-as években kunok is laktak ezen a vidéken, igaz csak rövid ideig. Ezt bizonyítják a sírokból előkerült ruhadíszek. Találtunk ezenkívül középkori ezüst svéd pénzérméket, ami arra utal, hogy az 1458. és 1461. évi országos vásáron külföldi kereskedők is megfordulhattak Szentgyörgyön. A település a Debrecent Tokajjal és Kassával összekötő fontos kereskedelmi út mentén feküdt. Első okleveles említése 1234-ből maradt ránk.

A Szent György templom romjait a Műemlékvédelmi Felügyelőség restaurálttatta 1983-ban. A templomtól délre egy 12. századi kápolna maradványait is megtaláltuk. Ezt azonban már nem sikerült megmenteni, mert „területrendezés" során két méter vastag földréteget legyalultak. Most parkosítunk, szeretnénk minél szebbé tenni a templomrom környékét.

Harmadik éve pedig néprajzi gyűjtőmunkát végzünk. Sok gyermekverset, húsvéti locsolóverset, babonát gyűjtöttünk össze a helybeli idős emberektől. Legújabb feladatunk a népi gyógyászattal kapcsolatos adatok följegyzése. Közben sokat kirándulunk, ismerkedünk a környék növény- és állatvilágával is. Így tárul fel előttünk szülőföldünk szépsége, sok évszázados történelme.

Hegedűs Márta, Józsa-Szentgyörgy

Leveleznénk! Válaszolj!

HETEDIKESEK VAGYUNK:

DANYI MÁRIA, Szentlőrinckáta, Kossuth u. 80. — 2255; KÚTI BEÁTA, Gyöngyöstarján, Szabadság u. 26. — 3036; SUSÁN JUDIT, Hajdúszoboszló, Vörösmarty u. 27/a. — 4200; PÉLI ERZSÉBET, Hévízgyörk, Úttörő u. 5. — 2192; PÁLL ATTILA, Bátorliget, Kossuth u. 57. — 4343; ELEKES ÉVA, Törökszentmiklós, Akácos u. 11. — 5200; SZABÓ DÓRA, Békésszentandrás, Bajcsy Zs. u. 36. — 5561; ÓNÓDI ILDIKÓ, Dunakiliti, Szilvás sor 16. — 9225; HORVÁTH KATALIN, Körmend, József A. u. 4. — 9900; TOLDI MÓNIKA, Petőfiszállás, Kossuth u. 13. — 6113; JÓNÁS ANDREA, Solt, Akácfa u. 1/a. — 6320; CZOMBOS ANGÉLA, Tompa, Táncsics u. 138. — 6422; SCHMUCK MELINDA, Szendehely, Erdész ház 1. — 2640; MORÁCZ KATALIN, Hévíz, Sugár u. 8/b. — 8380; SERES KATALIN, Szomód, Kossuth u. 97. — 2896; HANKÓ ILDIKÓ, Kisvárda, Kutató Központ — 4600; LOVASSY ÁGNES, Túrkeve, Táncsics u. 7/a. — 5420; NAGY ANGÉLA, Nagykamarás, Ady u. 30. — 5751; KOVÁCS ZSUZSANNA, Miskolc, Fábián u. 8. — 3525.

SZABADIDŐ

HOGY MÉG SZEBB LEGYÉL!

(KÉT FRIZURA-ÖTLET)

Akár feltűzve, akár leengedve hordod félhosszú vagy hosszú hajadat, köthetsz bele színes szalagot. Ez akkor a legdivatosabb, ha a köpenyed alól kivillanó blúz vagy ruha anyagából készíted el, illetve, ha azok színével harmonizál.

*

Így készül a divatos frufru! Saját magad is divatosra vághatod a hajadat, mégpedig a következőképpen. Megnedvesített hajadból fésülj frufrut, majd helyezz rá egy műanyagból készült hajráfot, a rajz szerint. Ezután ennek mentén vágd le a hajadat, de ne feledd, hogy megszáradva a haj egy kicsit rövidebb lesz!

ŐSSZEL IS CSINOSAN!

Itt van az ősz, s ti lányok bizonyára szomorúan veszitek tudomásul, hogy hiába is bújtok a legdivatosabb cuccokba, az iskolaköpeny bizony eltakarja. Persze az sem mindegy, hogy milyen ruhát viseltek a köpeny alatt. Már csak azért sem, mert azok a bizonyos iskolaköpenyek azonmód a táskába kerülnek, mihelyt kiléptek a sulból! Ugye?

HÁROM ÓRA ALATT

Nem egészen három órára, és 2,5 méter szimpla széles (70-90 cm), vagy 1,20 méter dupla széles (140 cm) lepedővászonra van szükség ahhoz, hogy egy kétrészes együttest készítsetek, amelynek nadrágszoknyája és ejtett vállú blúza külön-külön is hordható. Divatszínek: a piros, a rózsaszín, a kék.

A blúznak az elejét és a hátát a szabásminta szerint készítsétek el. A számok centimétert jelentenek. (Az eleje csupán a nyakkivágásban tér el a hátától.) Miután a szabásminta szerint kiszabtátok az anyagot, varrjátok össze a blúz elejét és hátát egyszer a vállrésznél, egyszer pedig a két oldalon. Az ujjakat és a nyakkivágást vagy keskenyen visszahajtva dolgozzátok el, vagy pedig (ha több az időtök, s „igényesebbek" vagytok) ferdén kiszabott, körülbelül 3-4 centiméter széles (esetleg valamilyen más színű) pánttal szegjétek vissza. Ezután már csak a blúz aljának a felhajtása van hátra.

Vigyázzatok, a lepedővászon könnyen foszlik, ezért a varrások mentén mindenütt el kell tisztázni!

Ennek az érdekes szabású nadrágszoknyának a mérete mindenkire jó, mivel a nagysága pánttal szabályozható. Ennél a szabásmintánál 5-5 centimétert mindenütt rá kell hagyni szegélynek!

*

A nadrág hossza 70 centiméter. Ti persze hagyhatjátok rövidebbre, esetleg vehetitek hosszabbra. Vigyázzatok azonban, hogy ne legyen túlságosan hosszú, mert akkor szétnyílik az áthajtásoknál. A szabásmintán minden méret centiméterben van feltüntetve. Az A és a B pontnál 25-30 cm van megadva: akinek a csípőmérete kevesebb 100 centinél, az 25 centimétert szabjon, akinek pedig több, az 30-at.

Az 1. számú kép alapján szabjátok ki duplán az anyagot, és varrjátok össze a félkör alakú kivágást (2. sz. ábra). Ezután az anyag szélét hajtsátok kétszer be, és dolgozzátok el (3. sz. ábra).

Szabjatok ki négy, 50 cm hosszú, 3-4 cm széles pántot. Varrjátok össze a szélét (4. ábra) és egy vékony, hosszú, henger alakú tárgy segítségével (pl. fakanállal) fordítsátok ki. A pántokat varrjátok az A és a B pontokhoz.

Az ilyen nadrágszoknyát (5. ábra) a következőképpen kell felölteni: B—B-vel jelölt a hátsó rész, azt helyezzétek a derekatokhoz. A pántokat elöl kell megkötni (6. ábra). Az A—A-val jelölt részt a lábak között húzzátok át, és simítsátok a hasatokhoz, majd a pántot kössétek meg hátul (7. ábra).

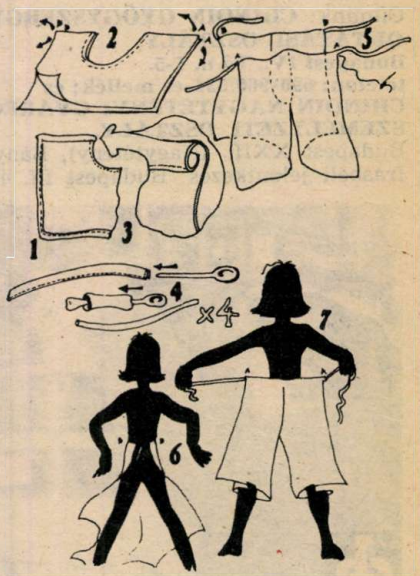

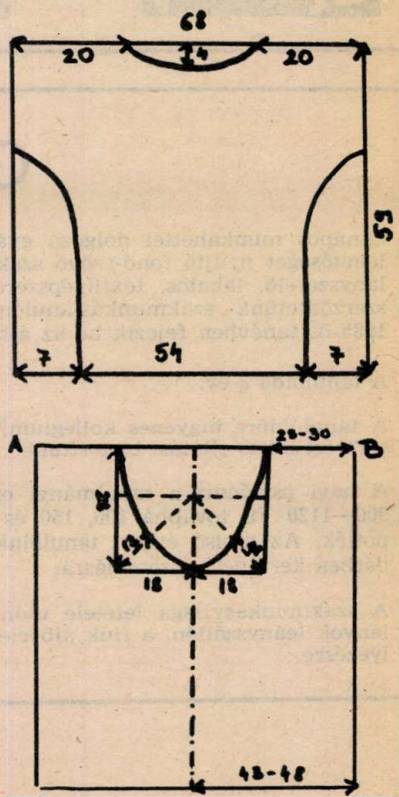

A NYUGODT TANULÁST SEGÍTI A BIZTOS PÁLYAVÁLASZTÁS!

Érdekes, változatos szakmát ajánlunk figyelmetekbe. A Chinoin közössége kiváló szakmunkásokat nevelt, ez biztosítéka gyárunk jó hírnevének itthon és külföldön egyaránt. Már most dönthettek továbbtanulásotokról. Válasszátok a gyógyszergyártó szakmát!

JELENTKEZZETEK: gyógyszergyártó (vegyész), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő szakmunkástanulónak.
A gyógyszergyártó tanulókat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.
A harmadéves, vállalati ösztöndíjas tanulóinkat (legalább közepes tanulmányi eredmény esetén) kb. 1000 Ft juttatásban részesítjük. A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk: **CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR OKTATÁSI OSZTÁLY,**
Budapest IV., Tó u. 1-5.
telefon: 690-900/531-es mellék; és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG SZEMÉLYZETI OSZTÁLY,
Budapest XXII., (Nagytétény), Bányalég u. 2.
Írásbeli jelentkezés: Budapest Pf. 49. — 1780

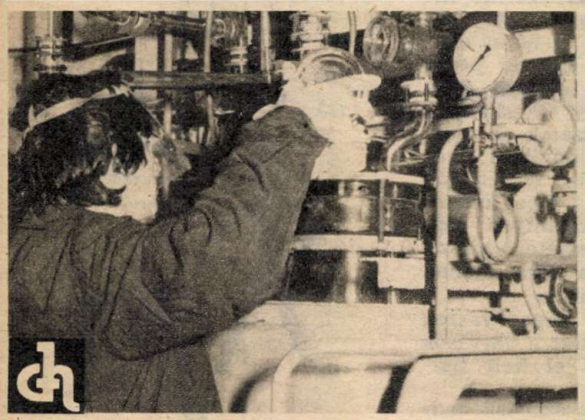

FIGYELEM!

Az 1985/86-os tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett lányokat szövő; fiúkat villanyszerelő szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő: 3 év.

Juttatások: minden szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj, ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 20–40% tanulmányi pótlék, valamint 410–620 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha, elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban.

A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. A kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkáspótlékkal 3500–5500 Ft/hó, a többi munkakörben a bérbesorolási kategóriától függően alakul.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen hétfőtől csütörtökig, 8–15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: Budapest
Pf. 391.
1394

PATEX

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba, jó kereseti lehetőséget nyújtó fonó-szövő szakmára lányokat; villanyszerelő, lakatos, textilgépszerelő szakmára fiúkat szerződtetünk szakmunkástanulónak, akik az 1984/1985-ös tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és napi 4 Ft-ért teljes ellátást biztosítunk.

A havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft, továbbá 100, 150 és 200 Ft tanulmányi pótlék. Az utolsó évben tanulóink már teljesítménybérben kerülnek elszámolásra.

A szakmunkásvizsga letétele után ifjúmunkásaink: a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.

Jelentkezni levél útján „szakmunkástanuló" hivatkozással lehet.

Pamuttextilművek Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.

Levélcím: Budapest Pf. 43. 1502

PATEX

Kutatni kezdtem az utat

Paróczi Zsoltról, a pécsi Meszes iskola tizenhárom esztendős tanulójáról már említést tettem a Pajtás szeptember 13-i számában, de nem hagy nyugodni a gondolat, hogy többet meséljek róla. Annál is inkább, mert ritka az olyan ember, aki mérlegre téve eddigi dolgait, önkritikusan megállapítja, hogy amit tesz, már nem az, amit tenni akart. S ha előbbre szeretne lépni, változtatni kell életén. Mint atlétát, még javában dicsérték, amikor térképet és iránytűt vásárolt és felvételét kérte a tájfutó szakosztályba.

A vékonydongájúnak tűnő, de izmos, nagyon szívós fiú már azzal is belopta magát a szívembe, hogy szívesen játszik a húgával. Sportolóként jól tanul, és kicsi korától kezdve tudatosan erősíti magát.

— Fekvőtámaszokkal kezdtem, azután végrehajtottam Kingával néhány gyakorlatot a tévétornából — mesélte. — Szeretek aludni, de reggelenként egy fél órával korábban keltem, hogy futkározzak egy kicsit. Ha volt időm, buszozás helyett gyalogoltam. Liftes házban a lépcsőt választottam. Anyutól átvállaltam a nehezebb háztartási munkát.

— Miért akartál mindenáron erős lenni?

— Hogy ne ijedjek meg a saját árnyékomtól.

— A haragosaid ellen készültél?

— Nincsenek haragosaim. Sportoló akartam lenni. Sport-tagozatos iskolába kerültem, nem akartam szégyent vallani.

— Tudomásom szerint tagja vagy a Pécsi Vasutas Sportkörnek.

— Az atlétikai szakosztályban versenyeztem.

— Miért fordítottál hátat az atlétikának?

— Rájöttem, hogy már nem tudok többet lefaragni a tizedekből. Márpedig aki megáll, azt lehagyják. Minél többen futnak el az ember mellett, annál jobban szenved. Nem akartam rosszkedvű lenni.

— A tájékozódási futástól mit reméltél?

Megvonta a vállát.

— Szeretem az erdőt.

— Más kirándulóként a fákban gyönyörködni, és megint más úttalan utakon futni, célba jutni.

— Gondoltam, szerencsét próbálok, hiszen a próba edzi az embert...

Bizonyára a szerencse is szerepet játszott abban, hogy Zsolt néhány hónap múlva korosztályában megyei bajnokságot nyert. De akik jobban ismerik őt, tudják, hogy mennyi küszködés, szorgalom, hit van a siker mögött. Edzéseken hányszor, de hányszor előfordult, hogy megtoldotta néhánnyal az előírt kilométereket. S azokon a napokon, amikor a városban, a sportpályán is futhatott volna, kiment az erdőbe, a nehéz terepen gyakorolni. Még esti futásra is vállalkozott, amikor nemcsak az idővel és a tereppel, hanem a sötétséggel is viaskodik a versenyző. Útját különféle jelzések segítik, mégis úgy érzi, mintha teljesen ki volna szolgáltatva a rengetegnek. Ilyenkor leginkább csak az ösztöneire hallgathat, és az néha csalis.

— Eltévedtél már?

— El bizony.

— És?

— Egy kicsit begyulladtam, de aztán gyorsan kutatni kezdtem, hogyan juthatok vissza a jó útra.

Szemtanúként állíthatom, hogy Zsolt a nehéz pillanatokban is feltalálja magát. Azonnal megérezte, amikor csapata a szentgyörgyi Csillagvár mellett utat tévesztett. Figyelmeztette társait. Nemcsak ahhoz volt mersze, hogy vállalja az időveszteséget, hanem ahhoz is, hogy ha téved, vállalja a felelősséget, amiért lemaradtak a dobogóról.

— Gratulálok a hatodik érzékedhez — mondtam, amikor már biztos volt a győzelem.

Szemében csibészes mosoly villant.

— Aki megtanult a térképről olvasni, az a hatodik érzékében is bízhat.

Faragó György

Fotó: Karasz Lajos

REPÜLÉS KOTTÁBÓL

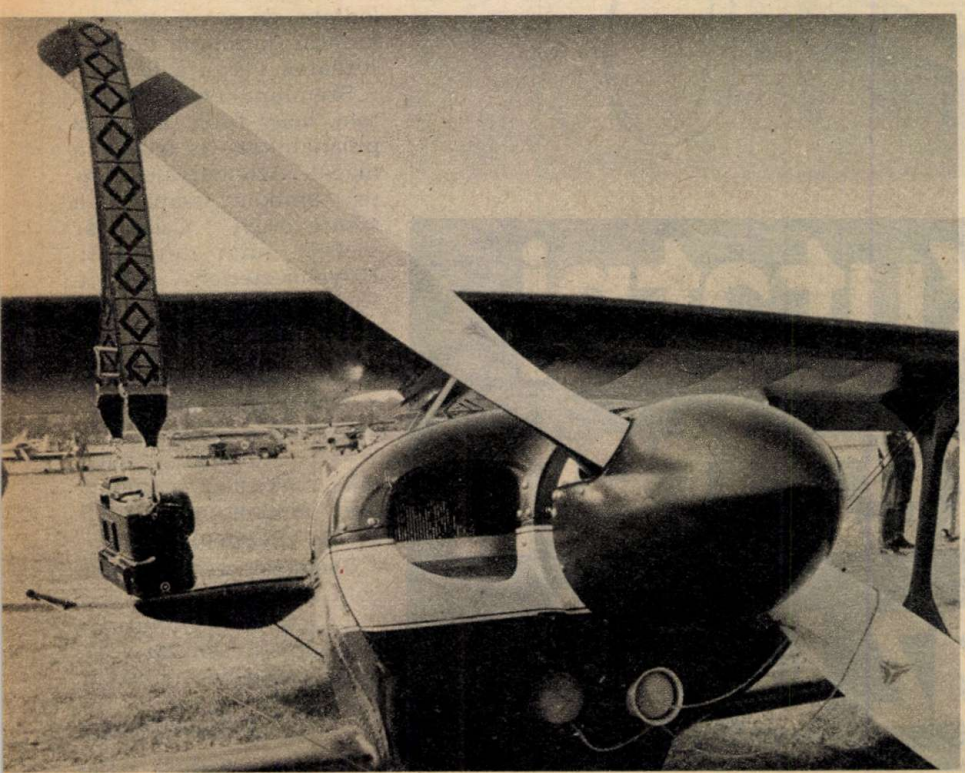

Dobjanak ki az első repülőgépből, de kimondom: hót' unalom tud lenni egy műrepülőverseny. Legalábbis a versenynek a kötelező szakasza. Olyan ez, mint amikor a műkorcsolyázók az előírt feladatokat futják. Egy valamirevaló szurkoló ilyenkor a jég tájékára sem megy, legyen a dolog a pontozók és a versenyzők ügye.

Így van ez a műrepülésben is: tíz napon át közös megegyezésen alapuló ismétlés folyik odafenn. Orsók, legyezők, fordulók egymásutánisága szabályos rendben; kötött pályán, ötven és ezer méter között. A pilóták nem maguknak, nem a közönségnek — a bíróknak repülnek. A bírók meg — hol a babföldről, hol a kukoricásból — figyelik a pálya (box) méreteit, a magasság megtartását, a fordulók szögét. Nyolcvanhat fölszállás, nyolcvanhat fegyelmezett gyakorlat, nyolcvanhat földetérés. Nem a szépség szerelmeseinek való látvány.

De eljön a pillanat, a szabadon repülhető orsók, legyezők, bukfencek pillanata.

A világbajnokság utolsó versenyszámában még minden lehetséges. Aki a kötelezőkben rontott, most javíthat. Aki korábban jól repült, nagy mutatványok révén igazolhatja magát. Vagy éppen lelepleződik: a „kottát" betéve tudja, de híján van a fantáziának.

A csehszlovák Petr Jirmus ehhez képest ideges. Három aranyérmet nyert már a békéscsabai tíz nap alatt, a tét most a negyedik világbajnoki cím. Ettől akár nyugodtan is alhatna, ő megtette a magáét. A csehszlovák ZLIN-ek bizonyították: akár pilóta nélkül is „megrepülnék" a feladatot.

De Petr keze remeg. A remegést a földről nem látni, de a nem szakértő szem is érzékeli, hogy a fordulók rövidebbek, a figurák nem elég szögletesek.

Viktor Szmolin viszont ehhez képest nyugodt, mindent megcsinál a levegőben. A vetélytársak repülése alatt békésen pihenteti fejét a JAK kerekén. Pedig, ha valaki ideges lehetne, akkor ő az, mert a szovjetek-

nek és a JAK-oknak ezúttal nem ment igazán a repülés. Most hanyagul föláll, aztán előhúz valahonnét egy világbajnoki bemutatót. De a csehszlovák fiú döntőbe hozott pontszáma túl nagy előny.

Haigh „papa" meg a sztár. Ennyi idős koromban, mondja valaki mellettem, azt is meggondolnám, hogy utasnak beüljek-e a repülőgépbe. Civilben gyáriparos, és ráérő idejében golfozik. Csodavörös mini-Pitt gépével, indiános fejszalagjával játékos kedvű öregúrnak tűnik. A levegőben aztán kiderül: ez a hatvanéves „sihéder" a világ egyik legjobb pilótája!

— Mi a fontosabb, a gép vagy az ember? — faggatom a mellettem álló férfit. Nem nézünk egymásra, az eget kémleljük, így beszélgetünk igazi repülősök módjára.

— Egyformán fontos mind a kettő — mondja az egykori világbajnok Katona Sándor, az 1962-ben Budapesten aranyérmet nyert magyar csapat tagja. — Amikor mi repültünk, talán a pilóta tudásán volt a nagyobb hangsúly. Azóta javultak a gépek, de mit érne a legjobb technika is ember nélkül?!

— Milyenek a mai „fűrészek"?

— Csodálatos műszerek. Mi örültünk, hogy ha emelkedésből megcsináltunk egy orsót. Az amerikai PITT most ugyanebből a helyzetből négyet csinál.

— A magyarok?

— Az aranyérem óta nem volt ilyen jó csapatunk.

A csapat — Tóth László, Molnár András és Besenyei Péter — némiképp sápadtan várja a rajtot.

Tóth készülődik a felszálláshoz. Hivatalosan úgy kellene írni nevét, hogy Tóth IV. László, mert amikor repülni kezdett, kilenc Tóth sürgölődött a gépek körül. Azóta elmaradhat neve mellől a jelölés, a nyíregyháziak híres Aerotrigáját, hármas kötelékét ismerik valamennyi reptéren.

— Repülj ki a szemüket, Laci! — hangzik az utolsó jó tanács.

— Jó! — bólint „IV. László", miközben még egyszer sorrendbe szedi a kellékeket. Hevedert húz, kormányt mozgat, fölerősíti a program rajzát a műszerfalra. — Majd betáncolom a pályát.

Tréfának szánja, de nem mosolyog. Mi, a földhöz ragadva, egy kicsit idegesek vagyunk.

Hargitai Ferenc, a magyar csapat edzője kemény feladatra vállalkozik: rádióba közvetíti pilótája repülését.

„Megy föl, magasságot gyűjt.... 1000 méter kell... Még egy kör, most megvan a magasság. (— Csak felejtse el, hogy versenyen van! Gondolja azt, hogy magának repül — mondja Katona.) 45 fokos, négynegyedes orsó... Megvan. (Katona: — Tisztán!) Most orsók variációja következik. Berotál, önpörgés — kifogástalan. 45 fokon fölemelkedik, orsó... Berotál, dugóhúzó. Kifogástalan. Dinamikusan, keményen repül. Ez most késhelyzet, ebből dobott orsót csinál, s újra késhelyzet. Figuravariációk. Szép, jól van Laci. (Katona: — Nagyon szép! Jó gyakorlat). Egy utolsó figura. Megvan. Kirepül a boxból. Vége."

Az ezüst csillanású ZLIN már a fejünk fölött repül, egy billegtetés, a magyar pilóta nekünk köszön. Idelenn a reptéren taps hallatszik.

— Milyen volt? — kérdezzük Tóth-ot, ahogy ledobja a dekket.

— A fene tudja. Volt jobb.

— Apa, az a csúsztatott orsó lehetett volna jobb — mondja egy másik Tóth László, a nyíregyházi 17. általános iskola hatodikos diákja.

— Tudom, fiam, majd legközelebb.

Különös világ a repülésé. Legyen bár amerikai, csehszlovák, magyar vagy szovjet versenyzőről szó, földet érés után ugyanaz a mondat hangzik el. Ezt mondja a bajnok Jirmus, a nagy vesztes Szmolin, Haigh papa és a fiatal magyar tehetség: Besenyei Péter.

Ebben áll a repülés nagy csodája: legközelebb még jobban sikerül majd!

Major Árvácska
Fotó: Karasz Lajos

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI: FULEKI JÁNOS

HISTÓRIÁS REJTVÉNYEK

Összeállításunkban történelmi tárgyú rejtvényeket találsz. Nemcsak szórakoztatni akarunk velük, hanem az érdeklődésedet is szeretnénk felkelteni. Ezekben a napokban ugyanis megjelenik a

MINI PAJTÁS REJTVÉNYMAGAZIN

őszi száma, amelyben históriás rejtvényeket találsz. 68. oldalon rengeteg történelmi talányt oldhatsz meg. Hogy csak néhány témát említsünk belőle:

- A király is fogához veri a garast?
- Egri csikorgások
- Címer-talány
- Történelmi aláírások
- Miért díszesek a nagy kezdőbetűk a kódexben?
- Középkori lovagvilág
- Legyőzték a győzhetetlent
- Hét tenger vándora (képregény)
- Pályázat értékes jutalmakkal. A fődíj: külföldi utazás történelmi tájakra

Feltétlenül vásárold meg a Mini Pajtás Rejtvénymagazin őszi számát!

E két oldal rejtvényeinek a megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, részt veszel a heti jutalomsorsoláson. Beküldési határidő: október 8. Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397.

POP–REJTVÉNY

Dévényi Tibor kérdezi:

A képen látható kiváló parodista, Steve Martin melyik világhírű POP-énekest parodizálja? A pontok helyére írjátok be a hiányzó betűket, és a három válasz-lehetőségből csak azt küldjétek be, ami szerintetek helyes.

1. R . . S . . . .
2. M . . . . . J . . . . . .
3. E . . . J . . .

A múltkori helyes válasz Paul McCartney neve volt. Akik ezt írták a nyílt levelezőlapra, azok vesznek részt a havi sorsolásunkon. A nyerteseknek ajándékot küldünk.

KORONÁZÁS. I. Andrást 1047-ben koronázták magyar királlyá. Talán ez az egyetlen kép, amely fennmaradt róla. Az egyik kódex díszes kezdőbetűjében lehet őt látni. Hogyan nevezik az ilyen díszített kezdőbetűt? Az alábbi mondatból megtudhatod. Mindegyik szó azonos betűjét kell összeolvasnod.

ISTVÁN NEM INCSELKEDIK CÉLTALANUL, INKÁBB ÁLMODOZIK, LEVÉLÁRIÁT ÉNEKEL.

A SZABADSÁGHARC HŐSEI. Az alábbi mondatok melyik személyiséghez kapcsolódnak?

A: „Menjünk Budára, szabadítsuk ki . . .”

B: „A piski csata a szabadságharc legfényesebb diadala volt”.

C: „Azért nem győzött eddig is e hon, mert sohasem volt egy akaraton.”

D: „. . . Leborulok a nemzet nagysága előtt!”

E: „Ha nincs ágyúm, szereznek nekem az én vörössipkásaim.”

F: „Isaszegnél 3000 huszárt vezényelt rohamra.”

Á	Á	I
T		R
x K	M	L

KRÓNIKAIRÓ.

Egyik krónikairónk nevét rejtettük el. A csillaggal jelzett betűtől kell elindulnod, és oda kell visszaérned.

BUDAPESTEN HARCOLTUNK 4

CSILLIK GÁBOR önéletírásából összeállította CS. HORVÁTH TIBOR, rajzolta ZORÁD ERNŐ

AMIKOR ÚJRA ÖSSZETALÁLKOZTUNK, ÖNMAGUNKNAK ÉS EGYMÁSNAK ELLENTMONDVA, SZIDTUK ÉS DICSÉRTÜK SZÍRT A VILÁMGYORS, DE TELJESEN SZABÁLYTALAN AKCIÓ MIATT.

28

NO, JÓL VAN. MOST TI MUTASSÁTOK MEG, HOGY MIT TUDTOK!

HAMAR ELJÖTT A MEGFELELŐ ALKALOM. A NYUGATI FELÉ SÉTÁLTUNK. ÉN ELÖL, A TÖBBIEK NÉHÁNY LÉPÉSRE MÖGÖTTEM. FELTÜNT EGY MOTORIZÁLT EGYSÉG, CSAKHOGY TÚL SOK VOLT AZ UTCÁN A JÁRÓKELŐ, ÉS A NÉMET KATONA. NEM VOLT MERSZEM BELEVÁGNI, PEDIG MOST RAJTAM VOLT A SOR. MÁR ELÉRTEM A VÍGSZÍNHÁZHOZ, AMIKOR VÉGRE SIKERÜLT ÖSSZESZEDNEM A BÁTORSÁGOMAT...

29

FÉL ÓRA MÚLVA ISMÉT EGYÜTT VOLTUNK. VIDÁMAN ÉS FELSZABADULTAN. MOST MÁR NEMCSAK SZÍR, ÉN IS BIZTATTAM ÁGOT, HOGY VÁGJON BELE. CSAKHOGY KÖZBEN „ELFOGYOTT" A MENETOSZLOP. A NEMZETI ELŐTT ÁG HIRTELEN NEKIDURÁLJA MAGÁT...

30

A KÉZIGRÁNÁT NAGY ÍVBEN ÁTREPÜLT A HATOS FÖLÖTT ÉS ODAVÁGÓDOTT A NEMZETI SZÁLLÓ ELÉ, AHOL JAVARÉSZT NÉMETEK LAKTAK.

31

MÁSNAP OKTÓBER 15-RE ÉBREDTÜNK. DÉLFELÉ A RÁDIÓBAN VÁRATLANUL FELHANGZOTT A KORMÁNYZÓ PROKLAMÁCIÓJA, MAJD HADPARANCSA A HONVÉDSÉGHEZ.

ELHATÁROZTAM, HOGY FEGYVERSZÜNETET KÉREK...

32

KORA DÉLUTÁN TALÁLKOZTAM A FIÚKKAL. TELE VOLTUNK BIZAKODÁSSAL ÉS LELKESEDÉSSEL.

MÉG NÉHÁNY HÉT, ÉS A MUNKÁSOSZTÁLY ÁTVESZI A HATALMAT!

33

ANNÁL FÁJDALMASABB CSALÓDÁST OKOZTAK A RÁDIÓ KÖVETKEZŐ ADÁSAI. MIRE BEESTELEDETT, MEGVÁLTOZOTT A PESTI UTCA KÉPE.

ÉLJEN SZÁLASI!

KITARTÁS! GYŐZÜNK!

35

A FALKÁKBA VERŐDÖTT, ORDÍTOZÓ NYILAS CSÜRHE LÁTTÁN VAD DÜH KERÍTETT HATALMÁBA BENNÜNKET. ELKESEREDETT GYÜLÖLETÜNKNEK, EGY MELLÉKUTCA VÉDELMÉBŐL, MINDJÁRT KIFEJEZÉST IS ADTUNK

REPÜLÉS KOTTÁBÓL

Volt egy világbajnokság Békéscsabán: két hétig kottából repültek a pilóták.

(Riportunk a 26–27. oldalon)

FOTÓ: POTZMANN JÁNOS

84/25

XXXIX. ÉVF. • 1984. OKTÓBER 4. • ÁRA: 4 Ft

PAJTÁS

A KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

ELTŰNHET-E EGY TELEPÜLÉS? MI LESZ VELED HATRONGYOS?

SEGÍTSETEK! EREDMÉNYHIRDETÉS. RÉSZLET AZ EGYIK LEGJOBB ÍRÁSBÓL. A NYERTESEK LISTÁJA.

EGY EMBER – TÍZ SPORTÁGBAN. A POSZTEREN: DALEY THOMPSON.

margó

A LÁNG ÚTJA

Elindult a láng.

Onnan indult, ahonnan negyven évvel ezelőtt, keletről; s oda érkezik, ahol — legalábbis hazánk számára — véget ért a II. világháború. Battonyától Nemesmedvesig halad a láng az országon át. Az elsőnek föllélegzett magyar település mai legifjabbjai gyújtották meg, adták tovább, s adják kézről kézre a keleti határszél piros és kék nyakkendősei.

Ki a staféta szabályai szerint fut majd a lánggal, ki kerékpáron viszi, ki autón szállítja az emlékfáklyát. Két út között iskolák szívesen látott vendégeként várakozik igazi, élő fáklyaként, vagy jelképesen: villanyfénybe rejtve az őrizendő tüzet.

Egyeseknek gondot okozott, hogy fusson-e mindenki a fáklyával, avagy megengedhető-e, ha a jelképes tűz autón érkezik? S hogy mi legyen a várakozó fáklya sorsa: égjen-e éjjel-nappal, vagy lobbanjon föl mindig az újraindításkor? Ha lehet személyesen voksolni, hát én az igazi staféta: a futás mellett szavazok. Ahogy azt is képzelem, ha már láng, hát lobogjon a maga valójában! Az úttörőélet felnőtt vezetői úgy döntöttek, hogy a gyerekekre bízzák: döntse el az iskola, az úttörőcsapat, a falu, a város, hogyan akarja legméltóbban őrizni a lángot. Ez igazi lehetőségnek látszik, hogy különféle ötletek érvényesülhessenek.

Hiszen voltaképpen megint nem csupán a lángról van szó. S legkevésbé sem csak a formáról, ami persze szükséges és szép velejárója az effajta rendezvényeknek.

Hanem, hogy a láng útja újabb alkalom. Lehetőség, hogy bizonyítsuk: méltó ünnepeinket lehet méltón ünnepelni. S hogy az oly sokszor elmondott, leírt szavaknak is lehet új értelmet adni. A szabadság útja lobogó szimbólumának fogadása, őrzése és átadása erősebb figyelmet követel szűkebb és tágabb hazánk, önmagunk iránt.

A láng indulása szép jelkép. Jelképből serkentő erő csak akkor lesz, ha ki-ki megtalálja a módját, hogyan lehet másként, településre és iskolára szabottan tölteni a várakozás és az őrzés idejét. Mit lehet ezekben az ünnepi pillanatokban életünkről elmondani másoknak?

Major Árvácska

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: egész évre 139,50 Ft I. félévre 77,50 Ft II. félévre 62 Ft

84.2470 Athenaeum Nyomda, Budapest

Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

INDEX: 25 695

HU ISSN 0030-9583

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

A hosszan tartó szárazság megtizedelte a termést. Tízezer tonnákban mérhető a kár. Összefogással, gyors munkával, enyhíthetjük a veszteséget, nagy értékeket menthetünk meg

EGY-MILLIÓ PARADICSOM

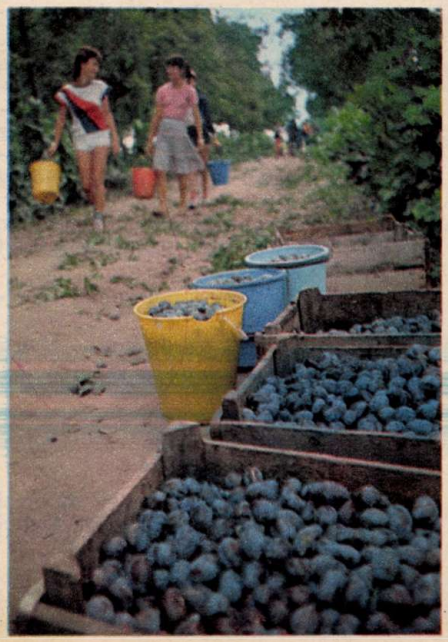

Ugye milyen csodás karalábék? A rákóczifalviak gyakorlókertjéből van mit betakarítani

Amikor elindultunk riportra, kollégámmal arról beszélgettünk, hogy szövetségünknek több mint egymillió tagja van, s ha minden gyerek csak egyszer nyúlna fel a körtefára, hajolna le paradicsomért, vagy szakítana le egy fürtöt a szőlőtőkéről, máris több mint egymillió szem körtével, paradicsommal, szőlőfürttel lennénk gazdagabbak.

De vajon felnyúlnak-e a fára, lehajolnak-e a földre?

A bajnokok jutalma

Találomra választottuk ki, hogy melyik országrészben kezdjük a kalandozást. S hogy először mégis Szolnok felé vettük az irányt, abban bizonyára közrejátszott az is, hogy az Alföldről érkeztek a nyáron a legriasztóbb aszályos hírek. Abony határában megállítottuk az autót. A végeláthatatlannak tűnő paradicsomültetvényen népes gyerekcsapat szüretelt.

— Az abonyi Somogyi Imre Általános Iskolából jöttünk. Hétfő óta kétszázötven tanulónk segít a József Attila Termelőszövetkezetnek a betakarításban — mondta Rab László, aki a számlálóbiztos szerepét is betöltötte. Ő jegyezte fel, hogy ki hány vödör paradicsomot önt a konzervgyárakból ideküldött konténerekbe.

— Itt van mit szedni. A paradicsomot nem a szárazság, hanem a hűvösebb nyári napok viselték meg. Egybecsúszott az érésidő. Szinte egyszerre kellene leszedni az összeset. Ezért is sietünk. Már vannak bajnokaink is. Vergyák Erika, Csicsely Ildikó ...

— Ildikót paradicsom hercegnőnek választjuk meg — jegyezte meg huncutkodva az egyik fiú. — Minket is lehagyott. Tegnap csaknem két konténer paradicsomot szedett. Százhúsz forintot keresett.

A végső értékelés még hátravan. A legjobbak a szőlőszüreten is részt vesznek. Jutalmul annyi gyümölcsöt ehetnek, amennyi beléjük fér.

Fára mászni szabad

A Somogyi iskola másik csapatát, a két nyolcadik osztály tanulóit a Ságvári Endre Termelőszövetkezet gyümölcsösében találtuk meg. Szilvát szedtek, nagyokat nevettek. Még mindig nem tudtak napirendre térni Szalai Peti kópésága fölött, aki a a reggeli gyülekezőn egy játékvödörrel jelent meg.

— Azt mondták, vödör után fizetnek. Arról nem volt szó, mekkora legyen — mondta nevetve Peti.

Az osztályfőnök, Nagy Gáborné benne volt a játékban.

— Rendben van, elfogadom a vödröt, de megnézzük, hogy hányszor kell fordulnod, amíg annyi szilvád lesz, amennyi Gócsa Tibi vödrébe fér. Azt hiszem, futóbajnok leszel, ha teljesítményben nem akarsz lemaradni a többitől.

— Akkor inkább szerzek egy nagyobbat — mondta Peti.

A szilvaszedők hasznosíthatták, ami egyébként csínytevésnek számít: a fáramászást. Amíg az erősebb fiúk Baksa Sándor bácsival az élen hosszú karókkal próbálták leverni az ágról a gyümölcsöt, addig II. Nagy Jancsi vezetésével egy „légi" brigád a magasban dolgozott, sérülésmentes, első osztályú szilvát szedett.

— I. Nagy Jancsi hol van? — kérdeztem.

— Én a fa alá kerültem. — Nyújtotta fel a kezét az egyik fiú. — Valakinek a földről is fel kell szedni a szilvát.

— Melyikőtök vezet a szedésben?

— Kettes. Huszonegy vödörrel gyűjtött tegnap is. Őt nem lehet megelőzni.

Persze megpróbálták. Ennek köszönhető, hogy öt óra alatt három híján száz láda telt meg. Ez az osz-

Ha rövid a karod, toldd meg egy husánggal

Az új hagymabirodalom és néhány lakója. Az úttörők segítsége itt is nélkülözhetetlen

EGYMILLIÓ PARADICSOM

tályfőnök szerint már felnőttrekord lehetne.

Úgy látszik, hogy az egyéni teljesítmények figyelembe vétele és értékelése a társadalmi munkában is nagy hajtóerő.

Új hagymaország született

Megtudtuk, hogy Makón kívül van egy másik „hagymaország" is, ami a Szolnok megyei Rákóczifalvát és környékét foglalja magában. Népe még csak néhány éve foglalkozik a vitamindús fűszernövény termesztésével, de híre határainkon kívülre is eljutott.

A hagymások közé tartoznak a gyerekek is. Nemcsak azért, mert szüleikkel szinte minden szabadidejüket a hagymaföldön töltik ilyenkor. A 2624-es számú II. Rákóczi Ferenc Úttörőcsapatnak külön szerződése van a termelőszövetkezettel. Tavaly két hold földön kertészkedtek, az idén csak a betakarításnál segítenek, de olyan embereket is pártfogásba vettek, mint Majzik Pista bácsi, aki leszázalékolt beteg, az úttörők nélkül nem tudna mit kezdeni a szép terméssel.

— A nyolcadik bés raj a cukorrépa-művelésben is részt vett — mesélte Major Csilla, az úttörőtanács titkára. — A hagymapénzzel

A vidám szüret eredménye: három híján száz láda szilva

talán összejön nekik az útravaló. Bulgáriába készülnek kirándulni.

Az iskola gyakorlókertje bizonyítja, hogy a gyerekek más kertészeti tudományokban is jártasak. Óriási patisszonjukat, karalébájukat és körtéjüket bármelyik mezőgazdasági kiállításon díjaznák.

— Ma vittünk egy kis zöldségszállítmányt a napközi konyhájára. Csodájára jártak a céklánknak. Fel kellett vágni, mert azt hitték, takarmányrépa, akkora volt.

Előrehozták az ünnepet

A szükség törvényt bont. Badacsonyban idáig szüret után rendezték meg a szőlő ünnepét. A rossz időjárás miatt azonban később ért be a gyümölcs, így aztán fordítottak a sorrenden, s talán a külföldiek kedvéért is, a munka előtt ünnepeltek.

A zenés ébresztő a hegy lábához, a feldíszített pincesor elé csalogatta a gyerekeket is.

— Hol lehet ilyen szép fürtöt kapni? — szólítottam meg a tizennégy év körüli fiút, aki szőlőt szemelgetett mellettem.

— A szüreti bálozók adták.

— Bálban voltál?

— Most vonultak el lovas szekéren. A legények szétosztogatták, amit a bálban nyertek vagy csentek. A nagybátyámék szőlője is ilyen nagyszemű.

— Ők hol laknak?

— Pesterzsébeten, de itt van telkük. Segítségnek hoztak magukkal. Sajnos a hosszan tartó szárazság miatt a madarak sokat szomjaztak, nekiestek a csemege szőlőnek, ha nem előzzük meg őket, lekopasztják a fürtöket.

— Meddig maradsz Badacsonyban?

— Csak a hét végén. De úgy néz ki, hogy ha beérik a borszőlő is, az úttörőcsapattal lejövök néhány napra a Badacsonyi Állami Gazdaságba szüretelni.

Az ősz nehéz évszak falun. Ilyenkor kell betakarítani az egész évi termés javát. S az idén, amikor fagy és aszály pusztított, amikor elhúzódott a növények és a gyümölcsök érésideje, minden perc sorsdöntő lehet. A krónikás szemtanúként jelenti, hogy az úttörőket ott látta a földeken, a termésmentők között.

Faragó György

Fotó: Szalay Béla

VIRÁGOZZ, VITA VÁROSA!

Az ünnepi eseményre mindenki hivatalos volt. Ahogy leszállt az este, elfogódott kíváncsisággal gyülekezett a város apraja-nagyja. Ilyen még nem volt a Történetben: esküvő készült. A menyasszony fehérben, fátyollal, csokorral, ünneplőben a koszorúslányok is, a vőfély szalagokkal díszített bottal, ahogy az dukál, s kiöltözve a családtagok, a násznép. Sürgés-forgás, utolsó izgatott igazítások, azután elindult a menet.

– Kezdetben arra készültünk, legalábbis mi, felnőttek, hogy ez egy jópofa hülyéskedés lesz. De ahogy az idő közeledett, egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a város többi polgára, a gyerekek számára ez az esküvő nagyon is komoly, egy szerelem szentesítése, törvényesítése valamennyiünk előtt. Egy olyan nagy és szép szerelemé, ahogyan csak egy nyolcadikat és egy hetediket végzett gyerek tudja szeretni egymást – emlékszik vissza Papp György, a városi tanács titkára.

– Meg is ijedtem az igazat megvallva, hogy ez alkalommal elvész az a kényes egyensúly a valóság és a vágyaink között, amit mindaddig sikerült a játékban megőriznünk. Komoly lámpalázzal kezdtem az ünnepi beszédembe, amit el kellett mondanom, mielőtt a menyasszony és a vőlegény aláírják az anya- és apakönyvet. Nagy megkönnyebbüléssel tapasztaltam, hogy a gyerekek jól vették a lapot: nevettek, amikor az élet tengerén úszó csónakokról, bárányfelhőkről, hófehér galambokról tirádáztam. De azonnal megérezték, hogy nagyon komolyan gondolom, amikor azt mondom, hogy a város hihetetlen sikere és felemelkedésének biztos jele az, hogy ők most mindnyájunk előtt így vállalják, hogy szeretik egymást.

VITA városa tíz nyári napon át működött. Az úttörőszövetség központi sátortáborra adott neki otthont, Zebegény erdő borította, szelíd lankájú hegyei, dombjai között. Tucatnyi nagy sátor, telezsúfolva matracokkal, szemben velük egy még nagyobb, ahol hosszú asztalok mellett lehet elkölteni az ebédet, feljebb egy kőház: a raktár és a konyha, ahol a táborlakók maguk főzik, amit megesznek. Az ivóvíz tartálykocsin érkezik. A falu innen jó negyedórányi gyalogút.

Ilyen még nem volt a Történetben: esküvő készül!

A város afféle városállam. Saját pénze van, a csiling, itt mindent csak ezért lehet vásárolni, forinttal hiába is próbálkoznál. A pénz elosztásáról a városi tanács naponta ülésező jóléti bizottsága dönt. Az ebéd a szakácsműhelyben sül és fő, más műhelyben szobrok, agyagmütyűrök, batikolt sálak, levélnyomatos vászonzacskók készülnek, megint más műhely szerkeszti, írja, rajzolja a város újságját. Az áru a délutáni vásárokon cserél gazdát. Minden közös ügyben a városi tanácsé és bizottságaié a döntés joga.

– A harmadik-negyedik napra szabályosan kezdett elborítani minket a szemét, a rendetlenség. Nem hiszem, hogy minket felnőtteket valamiféle tudatos pedagógiai megfontolás vezetett volna, amikor ezt hagytuk: egyszerűen így alakult. A városi tanácsnak megalakulása után az egyik első dolga volt, hogy létrehozzon egy egészségügyi bizottságot. Maguk a gyerekek mondták ki, hogy a rendezett emberi, érzelmi viszonyok nem férnek meg a rendezetlen, rendetlen környezettel. Állítom, hogy a felnőtteknek csak annyi részük volt mindebben, hogy a városi tanács – természetesen illő tiszteletdíjjal – kinevezte a bizottság mellé szakértőnek a tábor orvosát, aki nagyobb tapasztalatával, tanácsaival tudta segíteni a munkájukat.

Azért munka is akadt VITA városában...

...A tisztára söpört főtér fölött vibrál a levegő a hőségtől, a tűzhely peremén agyagszobor szárad, az ebédlősátorból néha egy elveszett hang kántál: „Zsíros kenyeret, lekváros kenyeret, kakaót tessék! Csak egy csiling!" A kőház előtt, a téren magányos varrógép zümmög, néha egy járókelőt látni. Kisvárosi hangulat. A sátornyílásokból előbukkanó arcokon sem kíváncsiság, sem elutasítás, ahogy az utolsó napok egyikén betévedt idegeneket vizsgálják. Jöhetsz, mehetsz, senki nem faggat ki, senki nem akaszkodik a nyakadba, hogy dicsekedve körbemutogassa a helyi nevezetességeket. De bárhol megállhatsz, bekapcsolódhatsz munkába, beszélgetésbe. Érzed, a közeledésedre közeledés a válasz, a város nyitva előtted is, készen arra, hogy befogadjon. Kár, hogy nem jöttél hamarabb, kár, hogy már vége.

Vége. Nyolcvan, találomra kiválasztott gyerek és negyedannyi felnőtt, barátok, akik már régen vágytak arra, hogy ezt a játékot eljátszhassák, most éppen iskolában ül, tanul vagy tanít, dolgozik a maga munkahelyén, gyárban, színházban, orvosi rendelőben, szerte az országban.

Vége?... Érkeznek és mennek a levelek, szerveződnek a találkozások. Tervezik külön-külön és együtt, hogyan lesz jövőre. Mert az magától értetődő, hogy VITA városának jövőre újra működnie kell. Az igazi városok nem múlnak ki egyik napról a másikra. Még ha csak játékból igaziak, akkor sem.

Nádasi Tibor

GYŰJTÖGETŐ MINERVÁSOK

Budapesten, a XX. kerületi Trencsényi-Waldapfel Imre Úttörőcsapatban negyvenöt diák a múltat kutatja. Nem saját, személyes múltját, de mindenképpen olyat — távolit, vagy közelit —, amelynek ő is részese.

Úttörő történészek. Egy apró szakkörből fejlődött negyvenöt fős munkaközösséggé a Minerva raj, vezetője Stein I. Albert, az Ady utcai általános iskola tanára. Huszonhat éve dolgozik a mozgalomban. Negyvennégy ember mindegyikét másképp és másképp nyerte meg az ügynek.

— *Szalai Laci a tanítványom volt. Nem nagyon szerettük egymást. Nem akart tanulni, sokat bosszantott az órán. Megtudtam valahonnan, hogy ez a fiú minden régiséget gyűjt, s különösen a könyveket szereti. Ki fogunk mi békülni egymással, gondoltam. Elmondtam neki: én is szeretem a régi dolgokat, lenne is egy munkám, úttörőkönyveket kellene összegyűjteni és rendszerezni, csak éppen nincs rá időm. Laci boldogan vállalta a feladatot, és olyan jól megoldotta, hogy az még egy szakavatott könyvtárosnak is a becsületére válna!*

A Minerva rajnak ma tekintélyes gyűjteménye van. Anyagok, zászlók, jelvények, könyvek, kiadványok és kották. Mögöttük a mozgalom története húzódik meg. Történelem, amelynek van jelene és jövője is. Sorsokat, példákat, módszereket kutatnak fel a gyerekek, összehasonlítják saját jelenükkel.

— *A hagyományok őrzése, ápolása nagyon fontos* — mondja a nyolcadikos Mezei Tamás —, *de ez nem jelenti a módszerek lemásolását. Sokan mondják: romantikussá kellene tenni a mozgalmat. Ez igaz, de ami romantikus lehetett a szüleink számára, az már nekünk nem az. Náluk még sípjelekkel értette meg magát egy-egy őrs, egymástól távol, az erdőben. Ezt már túlhaladta az idő. Mi legszívesebben valami miniatűr rádióadót használnánk. Nekünk ez lenne az érdekes, a romantikus a számítógépek korában.*

A raj tagjai a hagyományos adatfeldolgozást körülményesnek, nehézkesnek találják. Egy személyi számítógép sokat segíthetne nekik! Most, hogy közeledik hazánk felszabadulásának negyvenedik évfordulója, megsokasodnak tennivalóik: kutatásaikat kiterjesztik az illegális ifjúsági mozgalom területére is.

Az úttörőcsapatoknak minden új esztendő új feladatot diktál. A Minerva raj már évek óta nem változtat elképzelésein. Ismerik a mondást: „a történelem az élet tanítómestere". Ők, negyvenöten, a maguk által feltérképezett történelemmel tanítani szeretnének. Ez minden esztendőre kiszabott feladatuk.

— *Régen az úttörők komoly feladatokat, munkákat kaptak* — magyarázza a nyolcadikos Mick Nóra: — *Ott voltak építkezésen, mezőgazdasági munkán. Felelősséget jelentett úttörőnek lenni. Ezt a szellemet kellene visszacsempészni korunkba és a jövőbe, mint ahogy a mi rajunkat is a hagyományápolás, a példamutató tapasztalatok feltárásának súlya, felelőssége élteti, tartja össze.*

Negyvenöten a múltat faggatják. A cél barátokká, munkatársakká, közösséggé formálta őket. Lepergett esztendők krónikáját kutatják, miközben tudják: ezzel a jelent, a jövőt építik.

Sinkovics Ferenc

Fotó: W. M.

ZSIBONGÓ

A TELEFONNÁL:

GOTTSCHALK RÓBERT, HEVES VÁROS ÚTTÖRŐELNÖKE

— A város úttörővezetőit mostanában mi foglalkoztatja leginkább?

— A vonzáskörzetünkbe tartozó kistelepülések, csapatok ügye. Kihelyezett úttörőházi napokat rendezünk, helybe visszük a szórakozást, a szakköröket. Idáig ugyanis, ha például valamelyik tarnaőrsi gyereknek kedve támadt, hogy nálunk bábozzon, egyszeri ide-, és hazautazása 68 forintba került. A kiscsapatoknál jelesebb napokon a város körzeti iskolájának és tanyai kollégiumának úttörő színjátszói tartanak előadásokat. Kiskörén sikerült szert tenni egy vízibázisra, folyik a vízi úttörőgárda tervezése. Szeretnénk, ha a hagyományokkal rendelkező vízicsapatok kapcsolatot teremtenének velünk, segítenének nekünk.

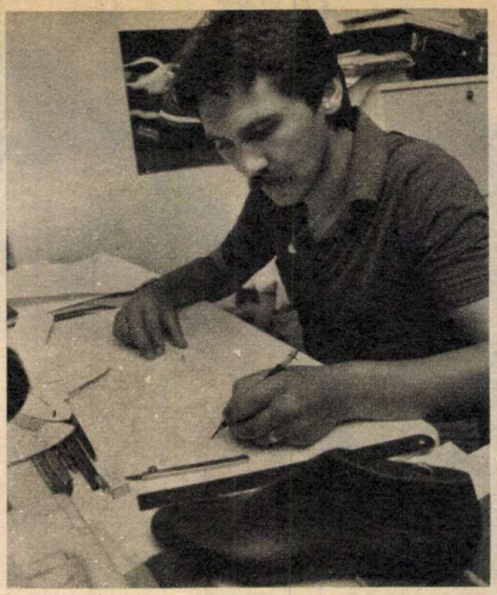

CIPŐ AZ ASZTALON

Egy-egy jó, kényelmes lábbeli elkészítését hosszú tervezőmunka előzi meg. A Tisza Cipőgyár munkatársai nagy gondot fordítanak arra, hogy termékeik tovább öregbítsék az üzem nemzetközi jó hírét.

FŰT ÉS HŰT

Türkménia területének négyötödét foglalja el a Karakum sivatag, ahol évente kétszáznegyven napig tart a nyár. Már folyik a sugarak „igába fogása", napkályhák, nap-hűtőszekrények üzembehelyezése.

KEDVENCÜNK VOLT

Amikor Máté Péter megírta az Elmegyek című világslágerét, nem sejtette, hogy hamarosan beteljesül a jóslat. Elment örökre. 37 éves volt...

MEGJEGYEZZÜK

A Művelődési Minisztérium Film-Főigazgatóságának tájékoztatása szerint az ifjúsági bérletek a jövőben is megmaradnak, de változik a kedvezményes mozijegyek ára. A FŐMO dönt majd arról, hogy melyik filmnél mennyivel kell többet fizetni. Szeretnénk, ha a gyerekek esetében — akik nem rendelkeznek önálló keresettel, de szeretnek moziba járni — továbbra is meghagynák az eddigi kedvezményt.

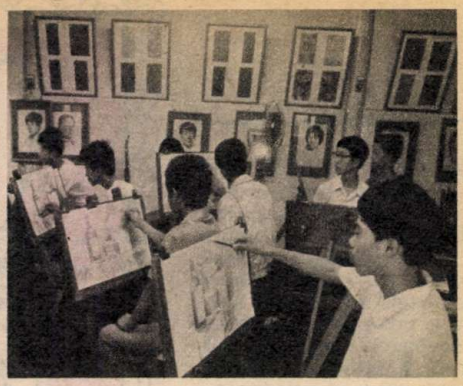

HETI KÉPRIPORTUNK

... Kínában készült. Segítségével az egyik úttörőklub életébe pillanthatunk be, régi hangszerekkel is megismerkedhetünk.

AKIKRŐL BESZÉLNEK...

Szatmár megyei tudósítónk jelentette, hogy a szamossályi citera együttes különdíjat kapott, nagy sikerrel szerepelt a nyírbélteki Népzene Fesztiválon. A gyerekek szabad idejükben ősi pásztorénekeket, katonadalokat gyűjtenek.

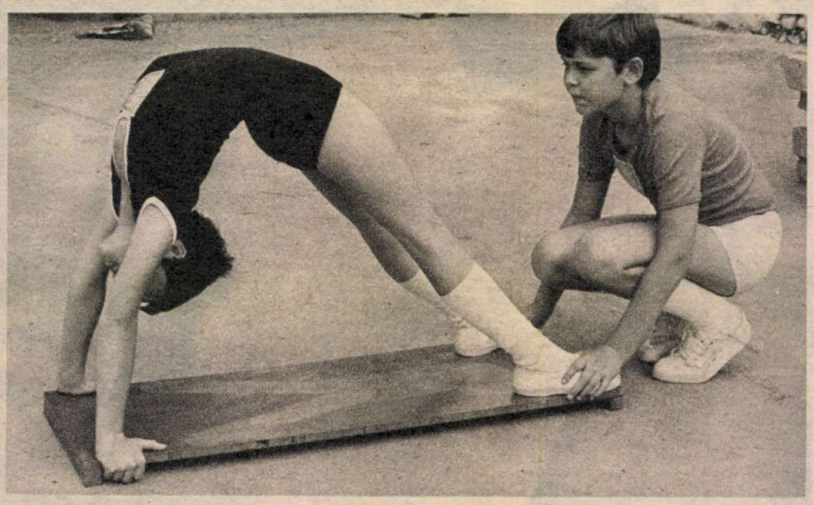

SZÜKSÉG SZÜLTE ÖTLET...

Tornalapot szerkesztettek a makói Széchenyi Általános Iskola diákjai. Nincs tornatermük, de a földre helyezett tornalapok segítségével még akár november végén is megtarthatják testnevelés óráikat kint az iskola udvarán.

A PAJTÁS TELEXE

Megnyílt az első magyar panoptikum. A DOMINO együttes vállalkozása az Úri utca 9-ben naponta 10—18-ig látogatható. ● Az úttörőév feladatairól tárgyaltak a megyei úttörőelnökök. ● Gyerekeknek szóló ajánlóműsorral jelentkezik hetente a televízióban a Stúdió' 84. ● Hogyan zajlott le a mohácsi ütközet? Erről született újabb elmélet, ezúttal Újvári András, baranyai történésztől. ● Megkezdték az S. O. S. gyerekfalu építését. Gyűlnek a pénzadományok, és már jelentkeztek az első pótmamák is. ● Elkészült az Úttörővasút nyári mérlege: 1 millió utas 1,1 millió forint bevételt jelentett a nyakkendős vasutasoknak. ● Nyolcadikosok klubját szerveztek az olvasást kedvelő diákoknak Vasváron. ● MISA néven új magyar nyelvű szovjet gyereklap indult.

ZSIBONGÓ

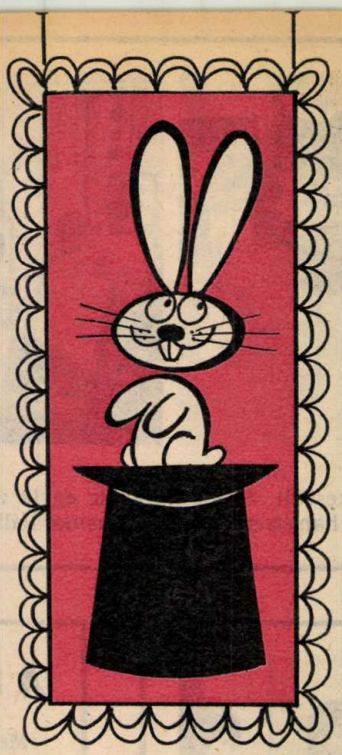

CILINDERBEN FEHÉR NYÚL

Szemfényvesztőnek hívták őket szép magyar szóval, amikor még a vásárok, mulatságok elmaradhatatlan látványosságai voltak. Azokban a régi időkben még hitték is a népek, hogy ezek a boszorkánymesterek az ördöggel vagy más földöntúli hatalommal cimborálnak, onnét a varázstudományuk. Ma már tudjuk, hogy a nem mindennapi kézügyességüket és érzékeink megcsalhatóságát használják ki, amikor „lóvá tesznek" minket. De örömmel hagyjuk, tegyenek, ha tudnak. Szeretjük a csodákat, ha létükben nem is hiszünk.

Hogy céhekbe tömörültek-e azokban a történelmi időkben, mint más mesteremberek, annak nem leltem sehol nyomát, így azt sem sikerült kikutatnom, volt-e mesterségüknek valamiféle címere, mint a kádároknak a hordó, vagy a bognároknak a kocsikerék, vagy a csizmadiáknak a rámás csizma. Ha ma kellene olyan jelet találni számukra, amelyről első pillantásra kiderül, miről is van szó, alighanem a kürtőkalapból kikukucskáló fehér nyuszi lenne a legmegfelelőbb. Talán van is olyan bűvészklub, amely ezt használja jelvényéül.

Ma ugyanis klubokban találkoznak a hajdani szemfényvesztők utódai. Így változnak az idők: a céhből klub lesz, a varázslatból trükk, a vásári mutatványból színpadi produkció, a titokzatos, hosszú szakállú mágusból pelyhedző bajszú, kedves mosolyú, tizenhárom éves fiú, aki karnyújtásnyira ül tőlem, és ha egy kicsit is lankad a beszélgetés lendülete, felcsillanó szemmel az előtte heverő szatyorba nyúl, ahonnan újabb és megint újabb kellékek kerülnek elő. Az orrom előtt csinálja egyik trükköt a másik után, és nem fedezem fel a csalást! De hát hogyan . . . ?

— Csak azt ne kérd — találja ki a gondolatomat Horváth Imre —, hogy megmutassam, hogyan csaplak be. A bűvészek tízparancsolatából az egyik úgy szól, hogy a trükkjeid nyitját még a legjobb barátodnak se áruld el!

— Mondj még néhányat ezekből a „parancsolatokból"!

— Egy trükköt csak akkor vigyél közönség elé, ha már tökéletesen begyakoroltad. Ugyanazt még egyszer ugyanannak a publikumnak ne mutasd be, ha sikered van, inkább mutass valami mást.

Lám, mégiscsak él emléke a céhes múltnak! Valamikor minden mesterség ilyen féltőn óvta az avatatlanoktól szakmai fortélyait. Érthető, ha a modern mágusok őrzik a hagyományokat. Amit ők csinálnak, annak lételeme a titokzatosság. Az egyik trükknél rájövök a turpisságra. Így már nem is olyan érdekes. Jobb volt, amíg nem tudtam.

Horváth Imrét azért kerestem fel, mert a nemrég

Budapesten megrendezett első nemzetközi bűvésztalálkozón szinte aratta a díjakat.

— Hogyan dől el egy ilyen bűvészversenyen, hogy ki a jobb? Azt mégiscsak nehéz lenne megállapítani, ki csapta be jobban a nézőket.

— A zsüri bennfentesekből áll. Pontozzák a stílust, az eleganciát, a gyakorlottságot, az újdonságot, a kellékeket...

— Te nagyon elegánsan, stílusosan és nagyon gyakorlottan mutattad be a műsorodat a színpadon. Mióta csinálod?

— Négy éve kezdtem, de valójában csak két éve bűvészkedem aktívan. Azóta fel is lépek. A szentendrei vízisporttelepen minden turnusnak bemutattam a műsoromat a nyáron, és felléptem a pusztavacsi békefesztiválon is. Tagja vagyok a fővárosban működő Corodini bűvészklubnak, amelyet Gálházy István vezet. Ott mindenkinek minden hónapban be kell mutatnia valamit, az év végén pedig minősítést kapunk. Én most bronz oklevéles vagyok. Nemrég fölvettek a legnagyobb bécsi bűvészklubba. Jövőre lesz egy kongresszusuk, amire már meg is hívtak.

— Mennyi időt és menynyi pénzt emészt fel a bűvészet?

— A szabad időmet jóformán teljesen kitölti a gyakorlás meg az újítás, amikor valami szokatlan elemet próbálok belevinni valamelyik mutatványba. A kellékek, azt hiszem, elég sokba kerülnek, de szerencsére a szüleimnek is ez a hobbijuk.

— Ők is bűvészkednek?

— Nem, de nagyon szeretik nézni, amikor én csinálom, érdekli őket, és velem örülnek, amikor sikerül valami.

Egy kicsit mindig irigykedem, amikor valakiről már egészen fiatal korában kiderül, mihez van átlagon felüli tehetsége. Milyen előnye van azokhoz képest, akik csak jóval később, vargabetűk után érkeznek el ugyanehhez a tudáshoz! Hogy hol és hogyan van a legtöbb esélyük a sikerre, a megelégedettségre. Erről a fiúról már most tudható, nagy bűvész lehet belőle. Egy új Rodolfó.

— Idegenvezető vagy tanár szeretnék lenni, most úgy gondolom. Nem készülök hivatásos bűvésznek, de az biztos, hogy amatőrként mindig szívesen csinálom...

— sTb —

Fotó: Wagner Margit

Reggeltől estig nyitva áll – s nem is hiába – a budapesti XIII. ker. Úttörőház. Hétről hétre több száz ember kikapcsolódását szolgálja

NÉHA A SZÜLŐK IS BESZÁLLNAK!

Számtalanszor fölvetődik az emberben a kérdés: mit csináljak a hét végén?

Hja, kérem, a programot előre meg kell szervezni. És ha nem jut eszembe semmi?

A recept a következő: nézd meg a XIII. kerületi Úttörőház ajánlatát. Hétvégi programban gazdag a kínálat. A ház területén a legegyszerűbb eszközökkel és egy kis találékonysággal óriási versenyek folynak. Amíg a kisebbek a batik készítésével, agyagformázással foglalkoznak, a nagyobbak sakkversenyen és különböző vetélkedőkön mérik össze tudásukat. Néha – nem kis derültséget okozva – a szülők is beszállnak egy-egy ugrálókötél-versenybe. Az úttörőház sikerrel mutatkozott be a Tüzér utcai általános iskolában. A hagyományos szakköri foglalkozásokon kívül logikai játékok és ügyességi vetélkedők szerepeltek a programban.

KARASZ LAJOS KÉPRIPORTJA

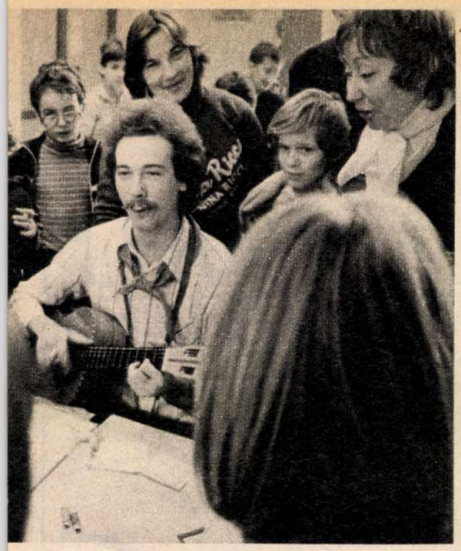

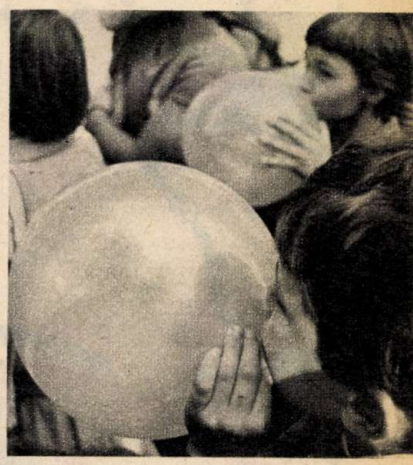

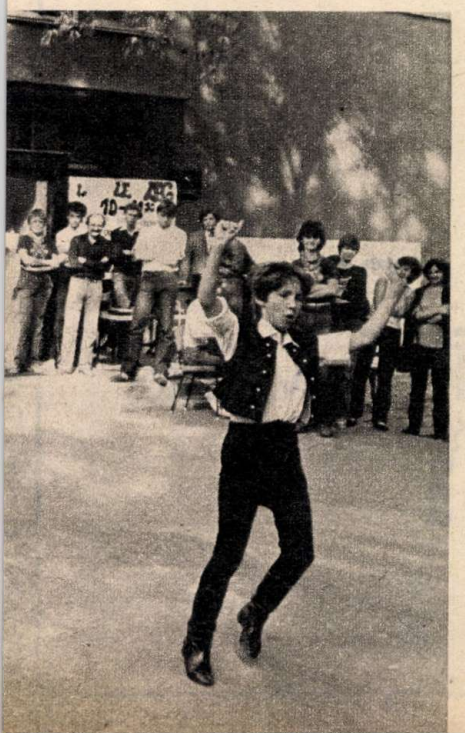

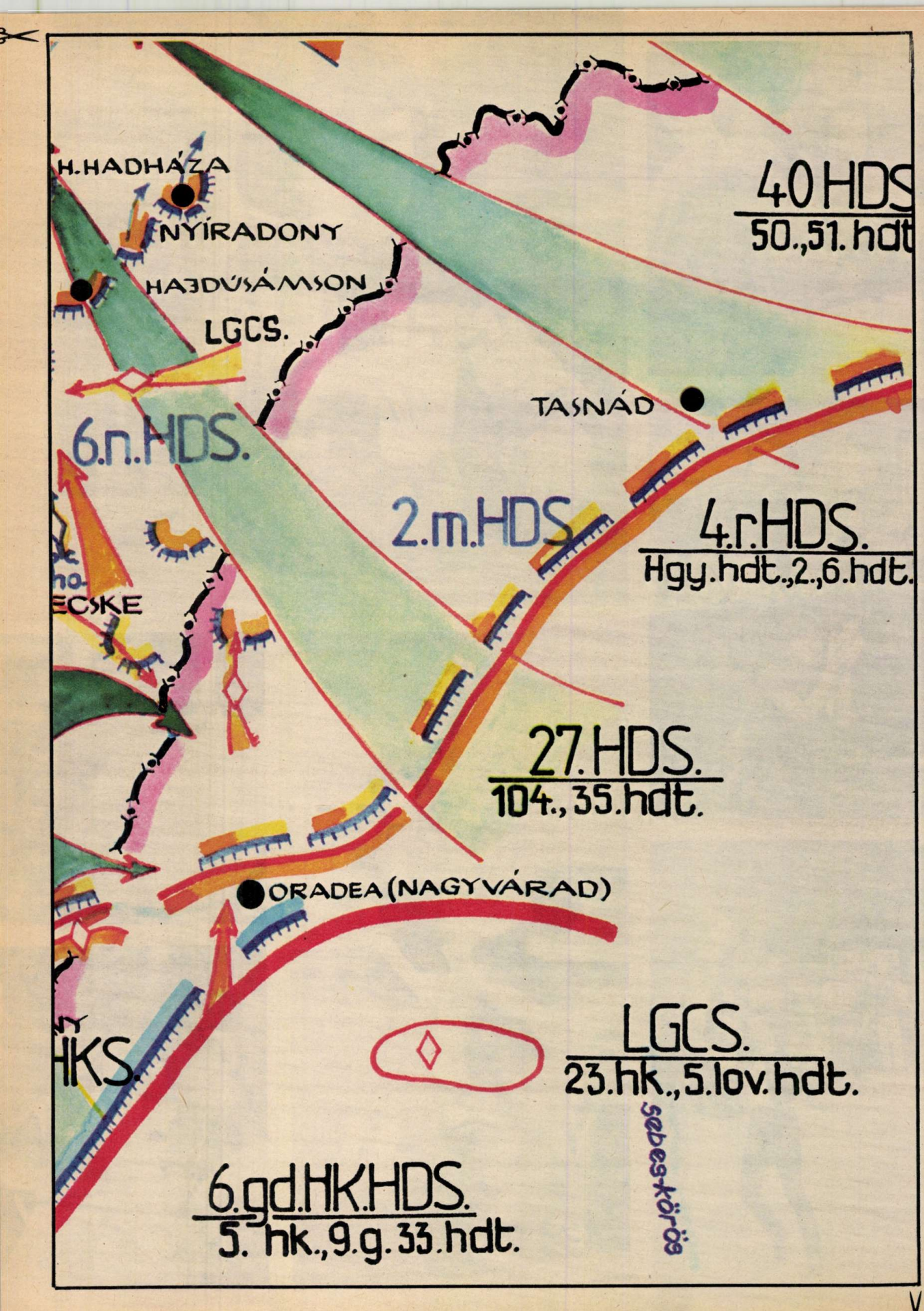
H.HADHÁZA
NYÍRADONY
HAJDÚSÁMSON
LGCS.
40 HDS
50.,51. hdt
TASNÁD
6.n.HDS.
2.m.HDS
4.r.HDS.
Hgy.hdt.,2.,6.hdt.
ECSKE
27.HDS.
104.,35.hdt.
ORADEA (NAGYVÁRAD)
HKS.
LGCS.
23.hk.,5.lov.hdt.
sebesköröe
6.gd.HK.HDS.
5. hk.,9.g.33.hdt.
VÁGD KÖRÜL ÉS RAGASZD FEL!

FELSZABADÍTÓINK HŐSI ÚTJA (4.)

A. G. KRAVCSENKO

SZ. G. TROFIMENKO

M. SZ. SUMILOV

F. F. ZMACSENKO

A 2. Ukrán Front főcsoportosításának bal szárnyát alkotó 6. gárda-harckocsihadsereg lényegesen nehezebb helyzetben volt, mint Plijev altábornagy seregtestе. Ez a kötelék ugyanis augusztus 20-a óta egyfolytában támadást hajtott végre, és a — korábban már vázolt — iasi—kisinyovi hadművelet gyors sikerének egyik kovácsa volt.

Kravcsenko vezérezredes harckocsizói hosszú és nehéz utat tettek meg addig, amíg leküzdve az ellenség szívós ellenállását, majd a Déli-Kárpátok hágóit, kijutottak Nagyvárad délkeleti körzetébe. A súlyos harcokat bizonyítja az a tény is, hogy a kezdeti 500 harckocsiból mindössze 130 maradt a debreceni hadművelet kezdetére.

Abból a szempontból is nehezebb volt az eléjük állított feladatot teljesíteniük a 6. gárda-harckocsihadsereg katonáinak, hogy velük szemben a tervezett — a két számmal ezelőtti részben említett — „Cigánybáró" hadművelet fő erejét képező 6. német hadsereg kötelékei építettek ki szilárd védelmet. Az állásokban meglehetősen sok páncéltörő ágyút is elhelyeztek.

Kravcsenko vezérezredes hadtesteinek ezt az erős német védelmet kellett áttörniük Nagyváradtól délnyugatra, majd Zsadány, Komádi, Berettyóújfalu irányában előrenyomulva, október 10-én estére ki kellett jutniuk Pocsaj és Berettyóújfalu körzetébe, s a felszabadított területekről keleti, illetve déli irányba mért csapással Nagyváradot is fel kellett szabadítaniuk.

A 6. gárda-harckocsihadseregtől jobbra további szovjet, illetve román seregtestek bontakoztak szét, de már a lényegesen nehezebb terepviszonyokkal rendelkező Észak-Erdélyben. Ezért ezek a csapatok alapvetően az ellenség erejét lekötő feladatokat kaptak.

Gorskov altábornagy 146 harckocsival rendelkező lovas gépesített csoportját éppen a számukra nehezen leküzdhető erdős-hegyes vidékre való tekintettel csoportosították át 1944. október elején Nagyvárad délkeleti körzetébe.

Trofimenko vezérezredes 27. hadseregének, s a neki alárendelt 4. román hadseregnek, továbbá a Sumilov vezérezredes parancsnoksága alatt küzdő 7. gárdahadseregnek és a 40. hadseregnek (parancsnok: Zmacsenko vezérezredes) a velük szemben, Észak-Erdélyben védő, mintegy 150 ezer fős csoportosítás ellen indított támadással kellett minél nagyobb veszteséget okozni, illetve megakadályozni, hogy arcvonalukról Friessner vezérezredes erőket irányíthasson át a Nagyvárad—Debrecen térség lezárására.

Ez volt tehát a tiszántúli hadművelet tervezett végrehajtásának a lényege. Sikeres megindításának előfeltételeit csak hatalmas erőfeszítések árán tudták megteremteni az illetékes parancsnokok, mivel az augusztus 20-a óta tartó harcok jelentősen kifárasztották a csapatokat és kimerítették az élelmiszer-, a lőszer-, és az üzemanyagkészleteket is. Ennek ellenére — mint a következő számban látni fogjuk — képesek voltak a Tiszántúl nagy részének gyors ütemű felszabadítására.

Dr. Füzi Imre—
dr. M. Szabó Miklós

„TISZÁN INNEN, DUNÁN TÚL...”

UTAZÁS GÖCSEJBEN

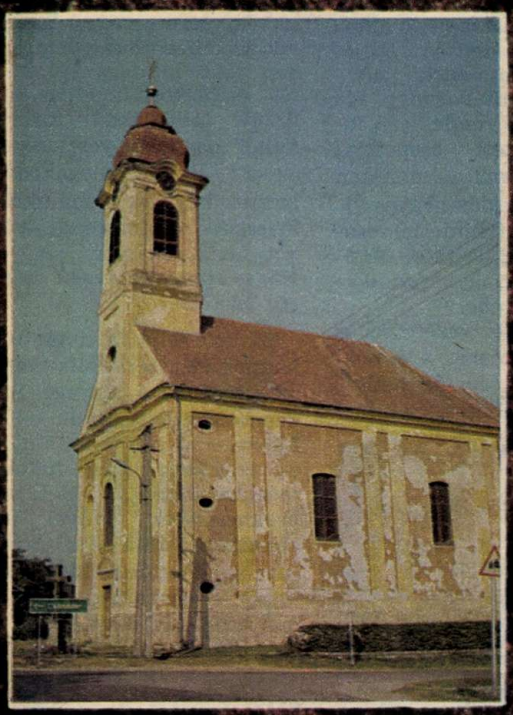

A NOVAI MŰEMLÉK-TEMPLOM BELSEJÉT HÍRES DORTMEISTER FRESKÓK DÍSZÍTIK

MEGHITT PILLANAT. A HONISMERETI SZAKKÖR TAGJAI AZ ÖREG BÚTOROK KÖZÖTT ÉS A RÉGI PRÉS MELLETT

MILYEN KÜLÖNÖS ILLATA, HANGULATA VAN ENNEK A RÉGI-RÉGI ISKOLÁNAK!

Hol volt, hol nem volt, hajdani Göcsei ország, hol régi váraknak romjai nem porladtak a holdfényes ég alatt, csak rengeteg erdeje zúgott, magasodott a sárba fúlt utak előtt. Nevének eredetét Plánder Ferenc, e tájék első néprajzkutatója a „göcs" gyök szóban keresi, amely csomót, hantot jelent. Göcsejben pedig az utak, az egyáltalán létezők, annyira tele voltak buckákkal, gödrökkel, hogy a messziről idetévedt ember éppúgy, mint a bentlakó csak azt hajtogathatta ingerülten: hej de görcsös, de göcsörtös, de göcsej.

Pedig szép szál tősgyökeres magyarok tapostak ösvényeket az erdőrengetegben, vágták a szurkos fenyőket, a pompás tölgyeket, s a lombok közé leszögellő irtásokon felépítették házaikat, falvaikat. (Talán innen került a települések nevének végére a „szeg", erdő beszegellésében épült település.)

Plánder, novai esperes így elmélkedett 1832 tájt e népről: „Ezen vidéken hallani még illy, s' ehez hasonló szólásokat: Gyorkó bátyám gyúj, gyüü tőrgye meg a' kied gyárását, de cséros a kied gátyája, kiss gyángyi luczvér vigye el,..."

Egyébként is „A' jó kedvűség... és jó szívűség' átoljános tulajdonok: szeretik az idegent, étellel itallal kínálják és a' régi magyar szokás szerént lefekvés elött lábvízzel megkínálják..."

„A nő személyek fonással, szövéssel, varással, hímzéssel foglalatoskodnak. S ezen kívül a Göcsei férfiaknak mind a mezei mind a szőlő munkában... közös munkástársaik."

És mint más vidéken, vagy mint a mesében, Göcsej ország életében is az volt a legszebb, amikor az ▶

UTAZÁS GÖCSEJBEN

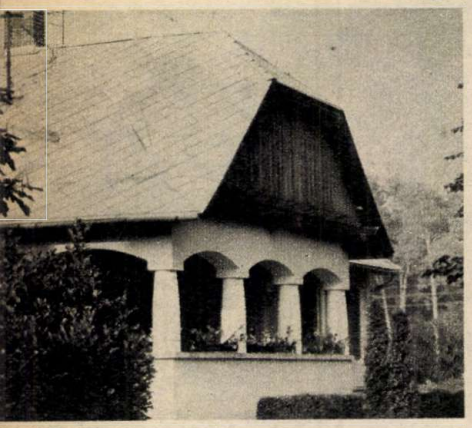

ifjak megálltak a férjhez menendő leányok ablaka előtt, és így daloltak: „Itt is vagyon egy szép livány, kinek neve Gyudi, amott vagyon egy szép legény, kinek neve Gyestók. Isten meg ne mentse!"

Hegyen-völgyön lakodalom

És dehogy is menté meg! Gyudi és Gyestók összeházasodtak, lakodalmukon rengeteg nép mulatott. A férfiak között akadtak már olyanok, akik lenyíratták hosszú hajukat és bajuszt növesztettek. Fejükön söveg, mellükön nyakatlan fehér ing, rajtuk széles fehér gatya, de voltak olyanok is, akik hímzett kék nadrágot viseltek. A „némberek" saját maguk szőtte vászonruhában forgolódtak, fejükön patyolat főrevaló, lábukon sárga kordován csizma.

A menyasszony hozománya; ágyi ruha, láda, ködmön, egy tehén vagy egy üsző borjú, és ha van szőlőbirtok, annak is kiadatik egy része Gyudi számára.

Kezdődhet a közös élet, Gyestók építs házat!

A göcseji ember maga építette fel házát, istállóját; tágas pajtáját, s ha elég józan volt, el is kerítette. Ólat, pajtát, lakrészt egymásba fogózdtatott, egymás felé fordított, hogy a porta az ellenségnek mindenünen csak a hátulját mutassa.

A dolgos napok valamelyikén, vagy hétvégén gyakran megesett, hogy vigalomra gyűltek a népek. Az öregek a szőlőhegyen poharaztak, az ifjak karikáztak, a lányok meg Szent Ilonát, vagy hatos futást játszottak emígyen kiabálva egymásnak: — „Hidas mester itthon vagy-e?

— Itthon vajok, tsak most gyöttem.

— Hoá votá loaidokon?

— Lengye László népeihöz.

— Áta szabad-e menni a hidadon?"

És kezdődött a tréfás huzavona...

Hol van már a hajdani úttalanság? Sima aszfaltúton suhanunk Nova felé. Az erdők persze most is zúgnak, suttognak, mesélnek. Igézően szép ez a táj. A lombok rejtekén királyi vadak kóborolnak; kecses őzek és daliás szarvasok.

Honismeret – honszeretet

A „szegek" között kacskaringózó utakon jutunk el Novára, amelyet Plánder Ferenc Göcsej szívének nevezett. Nohát itt van az a magas műemlék-templom, melynek bejárati boltíve alatt jobbról és balról „csodás" szentelvíz-tartó domborodik ki a falból. Ha az egyik oldalon a legény belesúgta titkos gondolatát, a másik oldalon a leány meghallotta. Az ájtatos gyülekezet észre nem vehette a titkos szóváltást, mert a hang a kőedényből szólt, s csak az észlelhette, aki mellette állt.

Nova közepén áll a régi iskola, szemben vele az új. Hallottuk hírét a lelkes honismereti szakkörnek. Felkerestük hát őket, mert kíváncsiak voltunk, hogy a késő unokák, milyen lélekkel őrzik a szép hagyományokat.

— Van minekünk saját falumúzeumunk — mondta élénken Szalay Ivó. — Megnézik? — De mennyire, hogy meg — feleltük, s a gyerekek nyomában beléptünk a boltíves folyosóra nyíló ajtón. Kovács Zsolt, Opitz Jóska, Bokros Béla, Wachter Krisztina, Németh Zsuzsa és a többiek jószívvel mutogatták a 30 éves honismereti gyűjtőmunka során összeszedett kincseket: a hatalmas szőlőprést, a gyerekfürösztő fateknőt, a csizmalehúzót, a pipicset, a tulipános ládát, a bugyigás korsót s más cserépedények seregét, meg az öreg iskolapadokat, amelyekben valaha Gyudi és Gyestók is üldögélt, s plajbásszal írta fel az abc betűit a palatáblára.

30 év óta váltják egymást a nemzedékek ebben a szakkörben, csak szellemi atyjuk ugyanaz, Vaska Miklós iskolaigazgató.

A „rajz" nem régi

A zsúptetős, apró szemű göcseji házikók ma már a zalaegerszegi Falumúzeumban állnak, mint régi idők díszletei. Kevés maradt belőlük mutatóba, mindössze egy-egy példány némely faluban.

Valóban szépek ezek a népi építészeti remekek, az ember nem is érti, formájukat, bájukat, miért nem vitte tovább építészetében az utókor? Pedig akadna minta is! Lovásziban a felszabadulás előtt amerikai érdekeltség volt az olaj, s a tengeren túlról érkező idegenek nyomban felfedezték, hogyan lehet korszerű lakóházat építeni a hagyományok jegyében. Gyönyörködtető látvány a lovászi kultúrház mögötti zöld ligetben húzódó ámbitusos házak sora. Tetőszerkezetük, homlokzatuk deszkaborítása a göcseji magyar népi építészeti formát idézi, s egyben jelzi, így is lehetett volna építkezni. A környezet és az életmód, amit ma „rajzol" magának a nép, egészen más. Ezért van az, ha kimondjuk, hogy Göcsej néprajza, akkor óhatatlanul a múltra gondolunk.

Magyar Katalin
Fotó: Potzmann János

KEDVES ISMERŐS

EGY CSILLAG VISSZATÉRT

Ez az ősz is jól kezdődött! Jedi visszatért. Ó, gyönyörű, izgalmas, fantasztikus meseország! De jó, hogy egyetlen mozijegyével be lehet lépni a kapuján! De jó, hogy együtt száguldhatunk ismét a végtelen titokzatos útjain Luke Skywalkerrel, Han Sólóval és Leia hercegnővel!

Ez az általatok is már nagyon várt film egy fantasztikus eposz harmadik fejezete, amelyben a történet végül is befejeződik, azaz megnyugtatóan kiteljesedik.

A Jedi visszatér felvételei 1982. januárjában kezdődtek és 12 hétig tartottak az EMI Elstree Studióban London mellett. Ezután kezdődtek a külső felvételek, s a Csillagok háborújának, újabb, harmadik fejezete 1983. május 25-én elkészült.

A monumentális trilógia minden idők legjövedelmezőbb filmje, a maga nemében egyedülálló, a filmtörténetben pedig korszakalkotó.

Ezt jól tudták a film készítői, köztük Luke Skywalker alakítója is, akit ez a szerep egyszerre fölemelt a világsiker csúcsára.

Az ártatlan tekintetű Mark Hamill csodálatos karriert futott be, mintha valamiféle különös mesébe írták volna a sorsát. Ő a tengerészkapitány hetedik, legkisebb fia, elindult szerencsét próbálni, s valósággal beleesett Fortuna kosarába. A mozirajongók kedvence lett.

M. K.

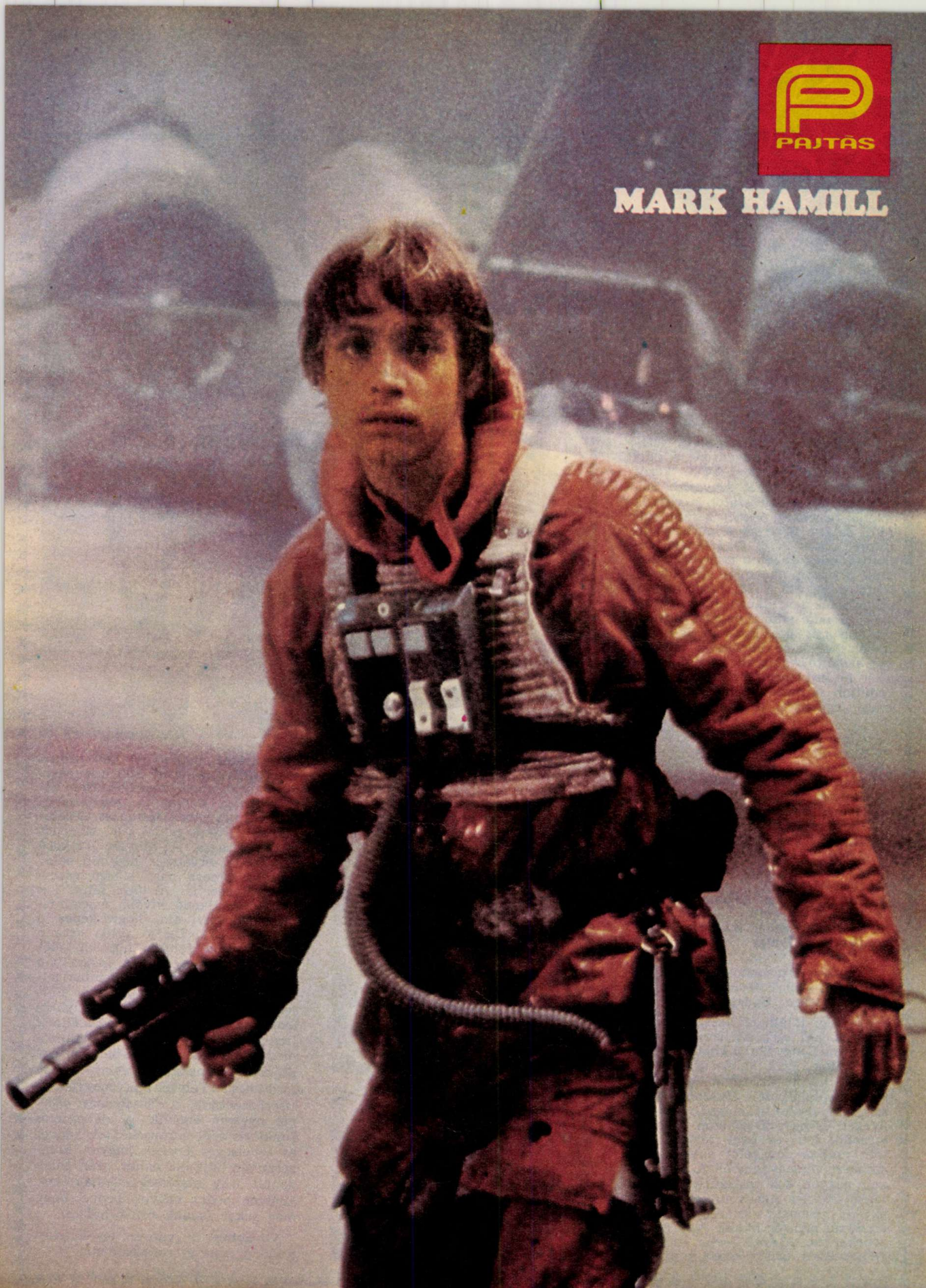
PAJTÁS
MARK HAMILL

POP SHOW ROCK

DEVÉNYI TIBOR ROVATA

Eszményi Viktória

Dolly Roll a lista első helyén

Folytatjuk tovább népszerű játékunkat — a TT Kedvenceit. A Pajtás, a Révkalauz és a TTT közös listájára ismét lehet szavazni. Sőt, még egy plusz szavazatot is várunk tőletek, a hónap legnépszerűbb külföldi dalára. Ezzel új slágerlistát indítunk, címe: POP 10+1. Azért gondoltuk, hogy ebben a tanévben nemcsak a hazai, hanem a külföldi dalokra is szavazhattok, mert nagyon sokan írták levelükben, hogy kíváncsiak a nemzetközi popélet legnépszerűbb számaira. Ezzel mi is könnyebb helyzetbe kerülünk, mert a szavazataitok alapján számolhatunk majd be kedvenceitekről. Hogy megindúljon fantáziátok, most közreboçsátok egy listát, a nyár slágereiből.

1. **Gina (Dolly Roll)**
2. **Nézz rám! (Első emelet)**
3. **Nekem ő a legszebb (Eszményi Viki—Heilig Gábor)**
4. **Holnap hajnalig (Neoton Família)**
5. **Gondolsz-e majd rám? (Soltész Rezső)**
6. **Kinn is vagyok, benn is vagyok (LGT)**
7. **Kölykök a hátsó udvarból (Korál)**
8. **Szeverevetlevek (Szűcs Judith)**
9. **Kriszti (R—Go)**
10. **Szállj fel szabad madár! (Vikidál Gyula)**

Várjuk a szavazatokat a TTT címére: **Magyar Televízió, Tízen Túliak Társasága, Budapest 1810.**

A listán található Eszményi Viktória is, aki szép sikerrel szerepelt a nyáron Lengyelországban, a sopoti fesztiválon. Ez a kelet-európai fesztiválok között az egyik legnépszerűbb poptalálkozó. Huszonegy ország képviseltette magát a versenyeken és az esti gálákon. Viktória második lett, és nagy tetszést aratott, amikor lengyelül énekelt egy szakaszt versenydalából. A gálaesteken nagyon sok világhíresség volt jelen. Charles Aznavour, a Twins és az új teenager sztáregyüttes —, amelyről nemrég írtunk —, a Shorts zenekar is. A legfrissebb információk szerint óriási sikert aratott a négy fiatal srác. Nemcsak a tizenéves nézők szívébe lopták be magukat, hanem az idősebbek is lelkesen tapsoltak nekik. Ezen a fesztiválon bebizonyosodott, hogy aki sikert akar elérni ezen a pályán, annak ma már az éneklés mellett jól kell tudnia táncolni, és ismernie kell a színészmesterség minden fortélyát. Nem véletlen, hogy nálunk is azok a zenekarok szerepelnek teltházas nézőterek előtt, akik adnak a színpadi látványosságra. Ez minden életkorú zenekarnál érvényes. Legjobb példa erre az Omega nagy sikerű városligeti koncertje. A több mint két évtizede működő kiváló zenekar ismét bebizonyította, hogy képes a megújhodásra. De jó példa erre a Pusztavacson feltűnt nigériai előadó, Henry Moses is. A hazánkban tanuló és dolgozó fiatalember lelkes muzsikus. Nigériában már több lemeze is megjelent, sőt világhírű lemeztársaságok is érdeklődnek iránta. Magyarországon a munka mellett minden szabadidejét egy ütőképes zenekar megszervezésére fordította. Februárban megalakult kísérőzenekara, a Navigators. Angol nyelven éneklik a jellegzetes funky és soul ritmusokat. A kedves és tehetséges énekes nagyon szuggesztíven adja elő dalait, ezért mindenütt nagy tetszéssel fogadják őket. Egészen biztos vagyok benne, hogy még sokat fogunk róluk hallani.

Henry Moses munka közben

Továbbra is várom leveleiteket minden pop- és rocktémában.

Mezei András:

LÓ AZ OPERAHÁZBAN

Az Operaház igazgatója, aki természetesen szintén előkerült a szenzációs esemény hírére, meghatottan szorongatta a nagy művész csecsemőpraclikra emlékeztető kezét.

— Tiszteljen meg — kérte meghatottan —, tiszteljen meg bennünket azzal, hogy a Magyar Állami Operaház tagja lesz. Igaz, hogy szegények vagyunk, de mindent megteszünk, hogy méltó fizetést ajánljunk fel Önnek.

— Tulajdonképpen nem kérek fizetést — mondta Medveczky Gábor —, csak a délelőtti próbák idején lekváros derelyét. Ebédidőben nagy tál szilvás gombócot. Előadás előtt négy-öt hot dogot. Lehet hamburger is — tette hozzá szerényen. Aztán egyszerre elfelhősödött rózsaszín gyerekarca.

— Azt hiszem, Igazgató úr, engem szülői engedéllyel lehet csak szerződtetni. Én ugyanis még kiskorú vagyok.

— Ez csak nem akadály? — legyintett az igazgató. — Meg fogjuk szerezni azt az engedélyt.

Medveczky Gábor szomorúan rázta a fejét.

— Az édesapám sosem adja a hozzájárulását az én művészi pályámhoz. Azt állítja rólam, hogy botfülű vagyok.

— Botfülű? — hördült fel az igazgató.

— Botfülű? — méltatlankodott a köréjük sereglett embertömeg.

— Botfülű? — kérdezte felháborodva Kati néni, aki lejött a világosítópáholyból, hogy gratuláljon Medveczkynek.

— Én nem haragszom érte — mondta a felzúdulástól kissé megijedve Medveczky Gábor. — Már nem haragszom érte. Senki se tehet arról, hogy maradi, konzervatív az ízlése.

— Kisfiam! — kiáltott egy jól ismert, kedves hang a sokaságból. — Édes kisfiam.

Medveczky Dezsőné állt ott hosszú, sötétkék pongyolában, ahogy elrohant hazulról, hogy szobájából rejtélyesen eltűnt kisfiát keresse.

— Én mindig bíztam benned, Gábor. Én mindig tudtam, hogy nagy művész leszel — zokogta meghatottan.

— És apa? — kérdezte Medveczky Gábor, és kibontakozott a szenvedélyes anyai ölelésből.

— Apád világgá ment a szégyentől. Nem éli túl, hogy botfülűnek tartott, nem ismerte fel a tehetségedet. Oda akart menni az ágyadhoz este, hogy megsimogasson, az elnézésedet kérje, de már sehol sem talált.

— Igazán ezt akarta a papa? — kérdezte Medveczky Gábor. — Igazán oda akart jönni az ágyamhoz, hogy megvigasztaljon és az elnézésemet kérje? Hallod ezt, Sárgaló? Teljesítsd az utolsó kívánságomat: az a kívánságom, hogy az ágyamban aludjak. Te pedig legyél újra egészen egyszerű, sárga műanyag lovacska. Kívánom, Sárgaló, kívánom, érted?

— Na és a taps? A szerződés? A siker? — kérdezte a Sárgaló.

— Nem érdekel a siker! — kialbált Medveczky Gábor. — Nem érdekel.

— Rosszat álmodtál, fiam? — hajolt fölé az apja.

— Nem érdekel a siker — ismételte Medveczky Gábor az álom és az ébrenlét között lebegve.

— Ne mondd ezt, kisfiam — simogatta vékony ujjaival az édesapja. — Neked még nagy sikered lehet az életben.

— Álmomban sikerem volt — dörzsölgette szemét a fiú. — Álmomban nem volt botfülem.

— Tönkretettem az estédet — szégyenkezett Medveczky bácsi. — Tönkretettem az álmodat. Ideges voltam tegnap este, nagyon ideges voltam. Ne haragudj érte.

— Álmomban hegedültem. Álmomban gyönyörűen hegedültem — merengett a gyerek. — Ha el tudnám mondani, milyen siker volt...

— Az mese lenne. Mesesiker.

— Akkor megpróbálom elmondani. Tudom is már, mi lesz a címe. LÓ AZ OPERAHÁZBAN.

— Mit mondtál? Nem értettem!?

— Mi az, csak nem vagy botfülű papa? — kiáltott Medveczky Gábor és kiugrott az ágyból.

— LÓ AZ OPERAHÁZBAN! — ismételte a fürdőszobából, és kinyitotta a csapot.

VÉGE

Nyílt levél

Ha elfogy a téma

Miről írjak? Gyakran torpan meg a tollunk levélírás közben, különösen, ha új még a kapcsolat, ha alig tudunk valamit a másikról. Szerkesztőségünk is rendületlenül küldi a címeket a levelezni szándékozóknak, mégis sokszor panaszkodtok: abbamaradt a dolog, nem volt miről írni.

Hogyan lehet kialakítani, élvezetessé, érdekessé tenni egy levélkapcsolatot? Van néhány tippünk, próbáljátok ki!

Legyen a szemetek előtt mindig egy alapgondolat: megismerni a másikat. Általában kimerül az érdeklődésetek abban, hogy mit gyűjtesz, melyik a kedvenc együttesed, hány testvéred van... Azt már ritkábban kérdezitek, mi a véleményed? Pedig mindenkinek megvannak a napi gondjai: hogyan vegyem rá anyut, hogy elengedjen kirándulni vagy moziba, hogy mondjam meg az osztályfőnökömnek, hogy nem akarok szavalni, mert félek a szerepléstől, no meg olyan kedves Gyuri velem, el merjem-e hívni a szülinapomra? Kérdezzük meg, hátha van valami jó ötlete gondjaink megoldására. És levélben is remekül meg lehet „beszélni" egy-egy könyv, film vagy színdarab tartalmát. És kérdezzetek mindenféléről, ami éppen az eszetekbe jut. Szereted az őszt? Ismered a télre készülő erdő hangulatát? Az ilyen, látszólag jelentéktelen kérdésekre kapott válaszok is közelebb visznek a másikhoz. Tágítsátok ki a témák körét a lakóhelyre, az iskolára, az osztályra, a baráti körre. Ezekről mindig van mit írni. És magatok is írjátok meg tapasztalataitokat, gondolataitokat, ami éppen foglalkoztat benneteket. Persze előfordul, hogy nagyon eltér a véleményetek a különböző dolgokról, távol esik az érdeklődési körötök, nem tudtok közös nevezőre jutni a levelezés során. Ez esetben kérjetek, keressetek új címet. De ha megismeritek és megkedvelitek levelezőtársatokat, nem kell már keresni a témát, s egyre türelmetlenebbül várjátok a postást: vajon hogy van, mi történt vele, miért nem ír már?!

V. Sólyom Erzsébet

Leveleznénk! Válaszolj!

NYOLCADIKOSOK ÍRJANAK: Szalai Mercédesz, Csemő, Onesa d. 7. — 2713; NAGY PIROSKA, Orosháza, Bácska u. 35. — 5903; KERESZTES ILDIKÓ, Dunaújváros, Komócsin liget 2. IV. 2. — 2400; SZABÓ ANDREA, Szombathely, Rohonczi út 26. — 9700; HRISZTOV ELVIRA, Ócsa, Újerdő 3. — 2364; CZAKÓ ARANKA, Besenyszög, Hunyadi út 38. — 5071 (Szeret zenét hallgatni.); FLAK JÁNOS, Mérk, Széchenyi út 3. — 4351 (Lányok leveleit is várja.); SÁNTA RENÁTA, Pusztavám, Bajcsy-Zs. u. 48. — 8066 (Matricát, bélyeget, mesés képeslapot gyűjt.); CSIHAR JUDIT, Zalaszentgrót, Lenin u. lkt. 2/a. — 8790 (Matricát, énekesek képeit, órarendet gyűjt.); BUNDI MARIANNA, Egyek, Petőfi út 70. — 4069; ASZTALOS ANDREA, Magyarpolány, Ságvári E. u. 41. — 8449; ZAPÁDY KRISZTINA, Nagykanizsa, Liszt F. u. 2/a. II/3. — 8800 (Matricát, képeslapot, gyűjt, szeret sportolni.); LÉRÁNT TÍMEA, Nagykanizsa, Halis István út 2. — 8800 (Nena képeket gyűjt.); BÁLINT ANDREA, Szeged, Tarján, Űrhajós u. 3. 623. ép. X. 56. — 6723; TERNOVÁN MÁRIA, Nyíracsád, Rákóczi út 115. — 4262 (Matricát, naptárt gyűjt.); VILT ANGELIKA, Drégelypalánk, Rákóczi u. 2. — 2646 (Képeslapot, kártyanaptárt, bélyeget gyűjt.); BEZZEG SÁRA, Füzesabony, Tüzér út 31. — 3390; KERTÉSZ ETA, Dunaújváros, Kilián Gy u. 3. 3/1. — 2400; GÉRINGER KATALIN, Balatonfüred, Kiss J. u. 5. — 8230 (Szereti az állatokat.); SZABÓ ANITA, Tiszaluc, Nógrádi S. u. 11. — 3565 (Naptárt, szalvétát, képeslapot gyűjt.).

Borsodból Szlovákiába

A jelsavai Állami Gazdaság és a Dél-Borsodi Állami Gazdaság között már évek óta jó a kapcsolat. Legutóbb olyan megállapodás született a két gazdaság vezetői között, hogy a dolgozók gyermekei csereüdülésen vesznek részt. Szlovák barátainkat — 40 gyereket — a bogácsi úttörőtáborban helyeztük el, mi pedig a jelsavai Állami Gazdaság üdülőjében „vertünk tanyát".

Felejthetetlen nyolc napot töltöttünk a szlovák érchegységben, Hrádokon. Gyönyörködtünk a Magas Tátra itt-ott hóborította csúcsaiban. Megtekintettük a dobsinai jégbarlangot, az aragonit-barlangot, s történelmi városokkal ismerkedtünk.

Tóth Csilla, úttörőtanács-titkár, Mezőnagymihály

Nyelvöltögető

Ha írásunkban sok melléknevet használunk, leírásunk szemléletesebb, színesebb lesz, de ha nem vigyázunk, a helyesírási hibák száma is gyarapszik. Volt tanítványom nyári élményeiről írt levelében, és sorai közt igen sok a fokozott melléknév, s itt kezdődik a bajok áradata. A felsőfok „leg" szócskája — talán a nyomaték kedvéért — sorozatosan külön szóként szerepel. Holott nyelvünk egyik legelemibb szabálya, hogy az a fokozott szó elé kerül, s azzal egybe kell írni: legszebb, leglátványosabb, legrosszabb. A középfok „bb" jelölését általában nagyobb lelki megrázkódtatás nélkül szokták a diákok tudomásul venni, itt legfeljebb az esetenkénti figyelmetlenség okozza a gondokat. Van azonban egy érdekes jelenség: azok a melléknevek, amelyek alapfoka „s"-re végződik, közép- és felsőfokú alakjaiban a szóvégi „s" nem kettőződik meg. Tehát: kisebb, legérdekesebb, harciasabb, legokosabb.

Falatka

Falatkára már régóta vártunk. Gyanúsan gömbölyödő anyját szeretettel vettük körül, az egész ház csak a macska mama kedvében járt. Egyre lustábban indult a napi őrjáratra, a macskalaknak kinevezett kosár mélyén terpeszkedett naphosszat.

Egy reggel aztán megszületett az inciri-pinciri cica. Fekete volt s olyan kicsike, hogy amikor az anyja megmosdatta a nyelvével, ijedten néztük, nehogy bekapja amúgy reggelire. Ekkor neveztük el Falatkának.

Telt-múlt az idő, Falatka derekasan nőtt, gömbölyödött. Négyhetes volt és már hallgatott a nevére, ugrándozva futott elő a hívó szóra. Szokása volt, hogy bármerre jártunk a kertben, állandóan a lábunk körül legyeskedett.

Egy meleg délelőtt éppen a zöldséges ágyások között dolgozgattam, amikor éktelen, szánalmas nyivákolás verte fel a kert nyugalmát. Falatka! — nyilallott belém a gondolat. Izgatottan figyeltem jobbra-balra, vajon honnan kiabál segítségért a macska.

Rosszat sejtve futottam a kert végén nyújtózkodó súlyos farön-

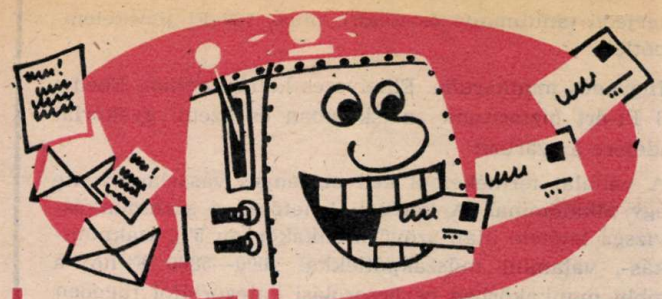

levélbontó

Mit üzen a Pajtás?

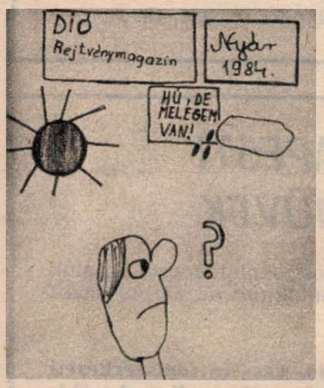

REJTVÉNYMAGAZINT állított össze Kocsis Pál Kecskeméten (Tinódi u. 10/D — 6000). Biztosan régóta próbálkozol már rejtvénykészítéssel, mert némelyik egészen jó! Viszont egy-egy apró betű- vagy szerkesztési hiba mindegyikben előfordul, így ebből a csokorból még nem tudunk közölni. Gyakorold tovább, s küldd el azt, amelyikről úgy érzed, jól sikerült. Ha mi is így látjuk, bemutatjuk.

A GEOLÓGIÁRÓL érdeklődik Nagy András (Sátoraljaújhely, Bányácska u. 55. — 3980). Ez a tudományág, a földtan, a föld anyagi összetételét, szerkezeti felépítését, fejlődését, az élet kialakulását és fejlődéstörténetét vizsgálja. Geológusokat a tudományegyetemek földtudományi szakán képeznek. Ha kitartóan érdekel ez a tudományág, egyelőre jelentkezzél gimnáziumba, vagy a tatabányai Szabó József Geológiai Szakközépiskolába.

BŐRGYÓGYÁSZ szeretne lenni Tóth Ildikó (Kőszeg, Népfront u. 4. — 9730). A bőrgyógyászok tulajdonképpen szakorvosok, tehát orvostudományi egyetemeken képzik őket, és az egyetem elvégzése után szakvizsgát tesznek. Egyelőre válassz ki egy gimnáziumot vagy egészségügyi szakközépiskolát, s tanulj szorgalmasan!

KLAPKA GYÖRGY-ről elnevezett csapatokkal, rajokkal szeretné felvenni a kapcsolatot a dobszai Klapka György Úttörőcsapat. „Jó lenne minél többet megtudni az 1848—49-es forradalom és szabadságharc honvédtábornokáról" —, olvastuk Tóth Katalin (Nemeske, Fő u. 27. — 7981) levelében. Klapkások! Írjatok, kutassatok együtt!

A KIRAKATRENDEZŐ szakmáról szeretne többet tudni Varga Valéria (Lánycsók, Béke tér 21. — 7759). A kirakatrendező és dekorатőr feladata a boltok, áruházak kirakatainak berendezése, a kirakatban levő áruk folyamatos cseréje, valamint egyéb dekorációk készítése. Elkészíti a kirakat műszaki rajzát, a szükséges grafikákat, feliratokat, díszítőelemeket, árcédulákat, s ezután kerül sor a tulajdonképpeni kirakatrendezésre. A kirakatrendezők egyrészt a dekorációs műhelyekben, másrészt a boltokban, áruházakban dolgoznak. Ebben a szakmában elsősorban kézügyességre, rajztudásra, művészettörténeti, kereskedelmi és reklámismeretekre van szükség. Hasznos lehet, ha az erre a pályára jelentkező diákok előzőleg amatőr képzőművészeti szakkörben vesznek részt, az így kialakult alkotókészség színvonalasabbá teheti későbbi munkájukat. S hogy mindezt hol lehet elsajátítani? Középiskolát végzettek 2 éves tanfolyamon szerezhetik meg a szakmunkás-bizonyítványt. Tehát egyelőre válassz ki egy középiskolát, és csiszold a rajztudásodat!

TURISTAJELZÉSEKET festett a szombathelyi Dózsa György Körzeti Általános Iskola turisztikai szakköre a megyei természetjáró szövetség megbízásából Szőce mellett a Vadása-tó környékén — kaptuk a hírt Rácz Mónikától (Szombathely, Dózsa u. 4. — 9700). Kislány koromban nem értettem: az erdőben vajon miféle jóságos manók festették a fákra a jeleket, hogy el ne tévedjenek az erdőkben barangolók. Talán köztetek is van, aki nem tudta még, hogy a természetjáró szövetség irányítja a kijelölt turistautak festését és karbantartását vagyis újrafestését. S többek között az ilyen lelkes turisták, mint a szombathelyi csoport — a jóságos manók.

kökhöz. Onnan jajgatott olyan fájdalmasan Falatka. A rönkök alatt megpillantottam a két ijedt szemecskét, két fa közé szorulva nyivákolt már-már elfúló hangon. Mit tegyek? Hiszen ha bármelyik rönköt megmozdítom, akkor ledőlhet a rakás, s halálra nyomja Falatkát! Közben a fia visitására megérkezett macska mama is. Idegesen kerülgette az óriási farönköket. Megállt egy helyen, és hol a fák rései közé, hol rámnézett rimánkodó szemekkel: gazdám, most segíts!

Hirtelen elhalgatott a nyivákolás. Baj van! — gondoltam és gyors mozdulattal megragadtam egy alsó fatörzset. Magam is csodálkoztam, amint arasznyira megemeltem a halálos nehezéket. Eredj Macsi! — biztattam

a macska mamát, de nem kellett a biztatás, kúszva-bújva egyre közelebb került a fiához. De mi lesz, ha nem bírom tartani a súlyos fahasábokat és a két cicára ejtem? — nyilallt belém a gondolat.

Prüszkölés, cicanyögés, egy csapkodó macskafarok, majd utána macska mama hátrált ki a rönkök alól, szájában a minden ízében remegő Falatkával. Ekkorra az utolsó erőm is elhagyott, és súlyosan zuhant ki kezeimből a fahasáb. Megfordultam és láttam, hogy Falatkát boldogan nyaldossa a mamája. Kezem közé szorítottam a két macska fejét, s valami melegséget éreztem a szívemben.

Solti Imre

FIÚK, LÁNYOK FIGYELEM!

Az 1985/86-os tanévre
a 14. életévüket betöltött
és általános iskolát végzett

lányokat szövő; fiúkat
villanyszerelő, forgácsoló,
szerkezetlakatos,
textilipari gépszerelő

szakmára beiskolázunk
szakmunkástanulónak.

A tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: minden szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj. Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 20—40% tanulmányi pótlék, valamint 410—620 Ft-ig terjedő tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban.

A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. A kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4000—5800 Ft/hó; a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul.

A továbbtanulást támogatjuk.

PATEX

Jelentkezni lehet személyesen hétfőtől—csütörtökig 8—15 óráig. Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: Budapest Pf. 391. 1394

FIGYELEM!

Ha még nem döntöttetek arról, hogy milyen szakmát tanuljatok, fogadjátok meg tanácsunkat, jelentkezzetek **TEXTILKÉSZÍTŐ** szakmunkástanulónak. E szép szakma egyik ágát, a TEXILKÉSZÍTŐ ÉS KIKÉSZÍTŐ szakmát egyaránt ajánljuk LÁNYOKNAK ÉS FIÚKNAK, másik ágát, a TEXTILNYOMÓ szakmát csak FIÚKNAK.

Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 160—600 Ft között mozog a tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően. A társadalmi ösztöndíj két részből áll. Alapösztöndíjból, mely havonta 450—500 Ft, és tanulmányi pótlékból, ami a tanulmányi eredménytől függően változik, az alapösztöndíj 30—50%-a lehet. Tanulmányi pótlékot a közepes vagy annál jobb tanulók kapnak.

Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk. Az elméleti oktatás a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati oktatás tanműhelyben, majd a vállalat gyáraiban történik.

I. éves tanulóink 1500 Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Erdeklődésre részletes — színes képekkel tarkított — tájékoztatót küldünk.

BUDAPRINT BUDAPEST

Jelentkezni, érdeklődni lehet:
a BUDAPRINT
PAMUTNYOMÓIPARI
VÁLLALAT
személyzeti és oktatási főosztályán,
Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21.
— 1036.
Telefon: 687—834.

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

szeretettel várja az általános iskolát végző fiatalok jelentkezését szakmunkástanulónak az alábbi szakmákra:

esztergályos, marós, hegesztő, vas- és fémszerkezeti lakatos, ács-állványozó, kőműves (kiemelt szakmák); géplakatos, vegyigépszerelő, gáz- és vízvezeték-szerelő, anyagmozgatógép-szerelő, Diesel-mozdony szerelő, villamosgép-szerelő, elektromműszerész, üvegműves, épületasztalos, szobafestő-mázoló, vegyianyaggyártó, erősáramú-berendezésszerelő, villamoshálózat-szerelő, irányítástechnikai műszerész (érettségizett, budapesti lakosok részére).

A kiemelt szakmákban a tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft kiegészítést kapnak.

A tanulókkal szerződést kötünk társadalmi ösztöndíjra, melynek összege 300—800 Ft-ig terjedhet, valamint ennek 10—50%-ig tanulmányi pótlékot adunk, a tanulmányi eredménytől függően. Vidékiek részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

Gyakorlati oktatás alatt a tanulók kedvezményes ebédet, védőruhát kapnak. A tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést fizetünk.

A törzsgárdatagság elismerésénél a tanulóéveket beszámítjuk.

Dolgozóink pihenését szolgálják a Duna és a Balaton melletti üdülőink. Számtalan sportolási lehetőséget nyújtanak a vállalat sportszakosztályai.

A szakmunkásvizsga letétele után a vállalat a továbbtanulni szándékozókat támogatja.

BV

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a BUDAPESTI VEGYIMŰVEK személyzeti és oktatási osztályán

Budapest IX., Kén u. 5. — 1097; telefon: 277—275.

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Vár benneteket az EGYT

Gyógyszervegyészeti Gyár közössége — gyertek hozzánk szakmát tanulni!
A gyógyszergyártás a korszerű berendezések mellett a jól képzett, lelkiismeretesen dolgozó szakemberek munkáját is igényli.
Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra:
vegyianyaggyártó, hegesztő, központi fűtés- és csőhálózat-szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, géplakatos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, épületvillamossági szerelő, műszergyártó- és karbantartó (csak Budapesten lakók jelentkezhetnek); elekroműszerész, szobafestő, mázoló-tapétázó, padlóburkoló, csatornamű-kezelő.
A képzési idő 3 év; kollégiumot biztosítunk. Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek általános vegyész szakmában. A képzési idő 4 év; kollégiumot biztosítunk.
Juttatásaink a tanulmányi idő alatt:
tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj, 400 Ft társadalmi ösztöndíj, + ösztöndíj-kiegészítés a tanulmányi eredménytől függően, jutalomlehetőség, szociális juttatások, (segély, ebéd, munkaruha stb.), üdülési és kulturális lehetőségek. Társadalmi szerződést kötünk.
A szakmunkásvizsga után támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, nyelv- és egyéb szakmai tanfolyamokon.
Pályakezdőinket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és azt követő időszak nehézségein.
A továbbtanulással kapcsolatban további részletes tájékoztatást ad az EGYT Gyógyszervegyészeti Gyár oktatási osztálya.
Címünk: Budapest, X., Keresztúri út 30—38.
Levélcím: 1475 Bp. Pf: 100 Telefon: 836—702
Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon. Jelentkezéseteket előjegyzésbe vesszük.

Ne feledjétek — vár az EGYT

Szeretnél valamilyen szép szakmát tanulni?

GYERE NYOMDÁSZ TANULÓNAK
A KOSSUTH NYOMDÁBA!

Választhatsz: BETŰSZEDŐ, MAGASNYOMÓ GÉPMESTER, SÍKNYOMÓ GÉPMESTER, KÖNYVKÖTŐ szakmák közül.

Keress fel minket szüleiddel, bemutajtuk a választható szakmákat.

Érdeklődni lehet:

naponta 8—14 óra között a
KOSSUTH NYOMDÁBAN
Lüllei László szakoktatónál
Budapest, V., Alkotmány u. 3.
Tel.: 311-356/220

Juttatásaink:

a tanulmányi eredménytől függően
400—1050 Ft összegű
társadalmi-tanulmányi ösztöndíj,
4 Ft térítésért étkezés,
sportolási, szórakozási lehetőség,
üdülés a Balatonnál és Galyatetőn.
Továbbtanulási lehetőség
a Nyomdaipari Szakközépiskolában.

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó **fonó-szövő szakmára lányokat; villanyszerelő, lakatos, textilgépszerelő szakmára fiúkat** szerződtetünk

szakmunkástanulónak,

akik az 1984/85-ös tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és napi 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk. Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft, továbbá 100, 150 és 200 Ft tanulmányi pótlék. Az utolsó évben tanulóink már teljesítménybérben kerülnek elszámolásra. A szakmunkásvizsga letétele után ifjúmunkásaink — a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.

Jelentkezés levél útján „szakmunkástanuló" hivatkozással történik.

Pamuttextilművek Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.

Levélcím: 1502 Budapest
Pf. 43.

PATEX

A LŐRINCI FONÓ

vár benneteket, nyolcadik osztályos és általános iskolát végzett LÁNYOK és FIÚK!
Az 1985/1986-os tanévre a következő szakmákra iskolázunk be általános iskolát végzett, egészséges 14-15 éves LÁNYOKAT és FIÚKAT:
lányokat — fonó; fiúkat — textilipari gépszerelő, géplakatos valamint esztergályos szakmára szerződtetünk a LŐRINCI FONÓ szakmunkástanulójaként.
Felvételi vizsga nincs! A tanulmányi idő 3 év.
A tanulmányi idő alatt jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók nyújtanak segítséget a fenti szakmákat választó, szorgalmas tanulóknak a sikeres vizsga letételéhez és a szakmunkás-bizonyítvány megszerzéséhez.
JUTTATÁSAINK:
FONÓ szakmunkástanulók részére:
— napi 4 F-ért ebéd;
— havi 20 Ft-ért autóbuszbérlet.
A három tanév teljes idejére ingyenes a
— kollégiumi elhelyezés;
— tankönyvek, tanszerek;
— munkaruha, iskolaköpeny, fejkendő, munkacipő.
Ezenkívül a tanulókat a következő juttatások illetik meg havonta:
— társadalmi alapösztöndíj 500 Ft, valamint tanulmányi pótlék, amely 150—250 Ft lehet (a tanulmányi eredménytől függően).
A többi szakmunkástanuló részére juttatásaink a következők:
— kollégiumi elhelyezés;
— havonta autóbuszbérlet;
— napi 4 Ft-ért ebéd (az iskolai napokon az iskolában, üzemi gyakorlat idején gyárunkban);
— társadalmi alapösztöndíj 500 Ft, valamint tanulmányi pótlék, amely 150—250 Ft lehet (a tanulmányi eredménytől függően);
— tanulmányi ösztöndíj a II. évfolyamtól 130—600 Ft (a tanulmányi eredménytől függően).
A LÁNYOK és FIÚK részére a III. évben lehetőséget biztosítunk a teljesítménybérben történő foglalkoztatásra.
Kereseti lehetőség a szakmunkás-bizonyítvány megszerzése után a FONÓ szakmában 4000—6000 Ft, a többi szakmában a bérbesorolási kategóriától függően alakul.
Kérésedre postafordultával részletes tájékoztatót küldünk.
Címünk: Pamutfonóipari Vállalat
Lőrinci Gyár
Budapest XVIII., Gyömrői út 85—91.
Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor kérd meg osztályfőnöködet, hogy a továbbtanulási jelentkezési lapodra írja rá, hogy a LŐRINCI FONÓBA jelentkezel: fonó, textilipari gépszerelő, géplakatos vagy esztergályos szakmára!
A jelentkezési lapodat a szakmunkásképző intézet címére szíveskedj elküldeni.
FONÓ szakmára: Bolyai János Textilipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet,
Budapest V., Markó u. 18—20.
A többi szakmára: 4. sz. Vörös Csillag Ipari Szakmunkásképző Intézet
Budapest XIX., Pf. 134. — 1675
Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon az 585-122/184-es melléken.
Szeretettel várunk gyárunk szakmunkástanulójaként!

KÖZELEDIK A DÖNTÉS IDŐSZAKA

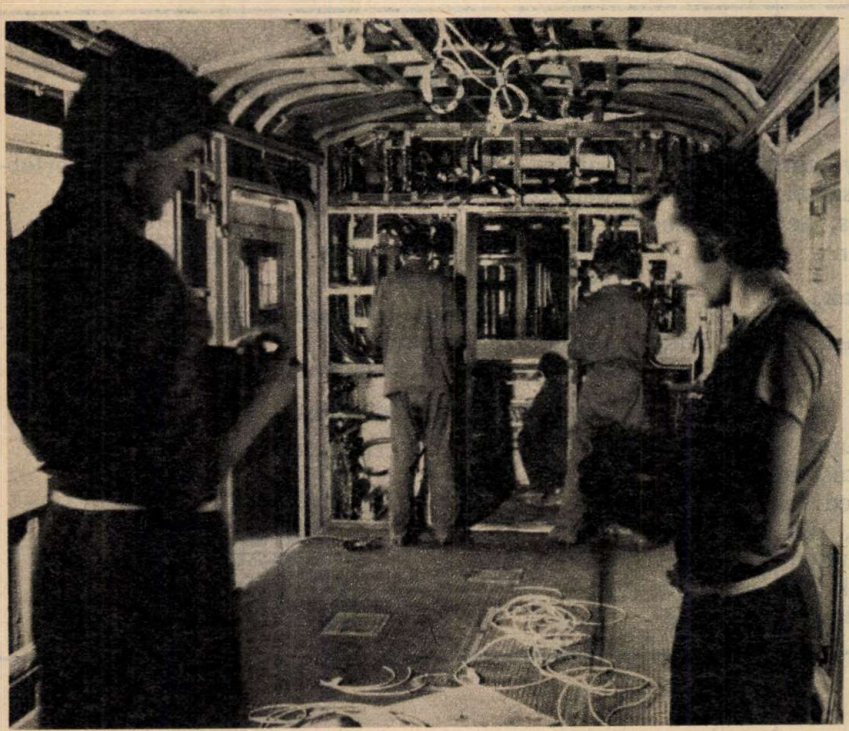

A nyolcadik osztályos fiataloknak hamarosan felteszik a kérdést:

„Hogyan tovább?" . . .

A pályaválasztás életre szóló, nehéz feladat, de ha elfogadjátok a Budapesti Közlekedési Vállalat ajánlatát, könnyebb lesz a választás.

ÜZEMLÁTOGATÁSON, PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÁSON SZAKEMBEREK SEGÍTENEK A VÁLLALATNÁL OKTATOTT 17 SZAKMA KÖZÜL VÁLASZTANI.

Felvételre jelentkezni nemcsak személyesen, levél útján is lehet.

Cím: BKV Oktatási Központ
Budapest IV., Széchenyi tér 5. — 1045

SZAKMUNKÁSKÉPZÉS
BKV